

DEBRECEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám földszint (Arany Bika-bérbázis). — Telefon: 113 (7 mellékállomással). Szerkesztéségi hivatalos órák déltől 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO

Független Kisgazda, Földmunkás és Földművelésügyi Párti újság.

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám. Arany Bika-bérbázis) félemelet. Telefon: 113 (7 mellékállomással). — Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig.

Külső és belső béke

Holnap, február 10-én délután Párizsban aláírják a Magyarországgal kötött békeszerződést, melyet már előzetesen kezgyükkel elláttak a nagyhatalmak külügyminiszterei, míg most Párizsban valamennyi érdekelt fél megbízottjai írják alá a békeokmányt.

Jelenlegi feszült belpolitikai légkörünkben szinte elmosódik ennek az aktusnak nagy fontossága. Pedig a magyar nép életében nagyjelentőségű határkövet jelent. Jelenti elsősorban azt, hogy megszűnt a hadállapot a nagy szövetségekkel, mert tulajdonképpen eddig még csak fegyverszünet volt, míg most bejelentjük a békeállapotba. Magyarország visszanyeri szuverenitását és most már formálisan is megkezdheti a békemunkát a szabadságserető népek körében.

Hogy vártunk erre a napra! Milyen nagy reményeket fűztünk hozzá és most, amikor eljött ez a várvavárt nap, akkor egy súlyos belpolitikai válság nyugtalanítja a lelkeket. Pedig a külső béke mellett, végre elértek, amely ha számunkra meglehetősen nehéz feltételeinél fogva, nem is hoz megkönnyebbülést, de megadja a lehetőséget a felébredésre, — az volna a kívánatos, hogy minden belső erőt összefogva egymást megértve kezdjünk neki feladataink megoldásához és annak az újjáépítő munkának folytatásához, melyet éppen a magyar életstílus oly nagyszerű kiteljesedésevel nyomban a háború viharának elmúltával megkezdünk.

A meg múlt évben megkezdődött belpolitikai válságot igen súlyosbította a kipattant összeesküvés, melyet minden szinten demokratikus tényező elfűt. A súlyosbító politikai válság hátterében sajnálatos módon két olyan törekvés húzódik meg, amelyek fölött szintén nem lehet szeméremet hunyini és amelyek szintén nyílt tisztázást követelnek. Az egyik törekvés a Kisgazda Párt többségi pozíciójának lefaragása, a másik pedig a parasztság szembeállítását az értelmiséggel és a munkásszállyal.

Pártunk központi sajtója rámutat arra, hogy az összeesküvés igazi veszélye az ébrenlése és a bíróság előtt fog kiválgani.

A Kisgazda Párt a maga soraiiban a tisztító munkát elvégezte, de más politikai konzekvenciát levonni és a pártot arra kényszeríteni, hogy a szükséges tisztogatáson túlmenő lépéseket tegyen, — nincs joga egyetlen politikai tényezőnek, vagy pártnak sem. Mondják meg azok, akik ma azt akarják, hogy a Kisgazda Párt önként feladja többségi pozícióját és önként átalakuljon osztálypárttá, — vajjon mihez tudták meggátolni a széleskörű részvétellel gy-

nusítottak a Kisgazda Párt őszinte koalíciós építéspolitikáját. Mondják meg, vajjon hol és mikor lett volna a Kisgazda Párt kerékkötője a gazdasági, szociális és kulturális újjáépítésnek s haladásnak? Erre nem tudnak feleletet adni, mert a Kisgazda Párt oroszlanrészt vállalt két év átalakító és újjáépítő politikájából és oroszlanrészt illetti meg az eredményekből is.

Az ország érdekeivel ellentétben álló lenne, ha a Kisgazda Párt hagyná magát széttagolni, lefaragui vagy pedig beleegyezne abba, hogy helyét más vegye át. A Kisgazda Párt éppen azzal gyakorol történelmi misztériót a demokratikus magyar életben, hogy a mezőgazdasági réteg vezető pozíciója mellé odasorakoztatja, egységbe fogja a többi társadalmi réteget is. Nagyon helyes az a megállapítás, hogy ha talán konzervatívabb rétegek is kerültek be a pártba, ezek a rétegek csupán annyiban éreztették hatásukat, amennyiben megfeleltek a kétségtelenül túnyomó többségében polgári életstílusú és polgári gondolkodású ország jellegének. A Kisgazda Párt haladó szellemét, radikális magatartását nem keresztelheték a konzervatív felfogások, de igenis találkoztak abban a párt minden egyes tagjával, hogy nem hagyják lerohanni a magángazdaságot, hogy kidomborították a magantulajdon épségét, hogy a haladó szellemmel összeegyeztették a magyar múltnak a demokráciával összehangolódó értékeit. Vajjon mi jöme a helyébe, ha ez országos hivatást betöltő Független Kisgazda Párt átadná a helyét másnak? Nyugalom semmiesetre sem.

Végzetes lenne a parasztságot szembeállítani az értelmiséggel, vagy más fizikai dolgozórétegekkel. Hetek óta hangzanak el szörűhangok a magyar parasztság felé, hogy tagadja meg eddigi partkeretét és vezetőit, akik egyek a parasztsággal és egész életüket a föld nepe felé fordították nagy ügyére áldozták. A paraszt képviselők deklarációja világosan állást foglal minden olyan törekvés szemben, amely a Kisgazda Párt országos megbontására törekszik, vagy arra, hogy a parasztságot szembeállítsa az értelmiséggel és az ipari munkássággal. Kovács István parasztképviselő a nemzetgyűlésen világosan megmondta, hogy a Kisgazda Párt nem hajlandó lemondani a maga értelmiségéről. Találónan idézte Kossuth Lajost, aki azt mondotta, hogy az értelmiség nélkül a nemzet vak óriás, mely sirja felé tántorog.

De mást is mondott Kovács István, aki a párt parasztképviselői csoportjának nevében szólalt fel. A magyar paraszti világos meglátása tükröződött szavaiból. Elítélte azt, hogy ebben

Rendkívüli minisztertanács foglalkozott a belpolitikai válsággal

Budapest, február 8. Szombaton délelőtt rendkívüli minisztertanács volt, amelyen a kormány tagjai megtárgyalták a

közelmúlt napokban felvetődött politikai kérdéseket. Tárgyalták a belpolitikai válság megoldásának elvi feltételeit is. Az

elvi megállapodás gyakorlati megvalósítása érdekében legközelebb pártközi értekezletet tartanak.

Csak a francia külügyminiszter mond beszédet a békeszerződések aláírásakor

Mint a londoni rádió jelenti, Párizsba egymásután érkeznek a Németország volt csatlósállamainak megbízottjai a békeszerződések hétfői ünnepélyes aláírására. A tudósítók jelentése

szerint az orosz kormány titkosító nyilatkozatot készített, amelyet a békeszerződés aláírása alkalmával akartak felolvasni. Péntek este az Olaszországhoz intézett francia jegyzék sze-

rint azonban egyedül Bidault francia külügyminiszter fog először beszédet mondani. A volt ellenséges országok megbízottjai nem mondhatnak beszédet, csupán aláírják a szerződést.

Közvetett eszmecsere Sztálin és Bevin között

London, (Reuter) Az elmúlt napokban tovább folyt a közvetett eszmecsere Sztálin és Bevin külügyminiszter között. Hír szerint az eszmecsere az angol-szovjet szerződésnek Sztálin által javasolt módosítására vonatkozik. Ezeket a közvetett tárgyalásokat Londonban azoknak a személyes megbeszéléseknek

előjátékaként fogják fel, amelyek a két államférfi a moszkvai értekezleten folytatólag majd hivatalos helyről szerzett értesítés szerint választ küldtek Sztálin generalisszimuszának a közelmúltban Bevin külügyminiszterhez intézett levelére, mely az angol-szovjet szerződés kérdésével foglalkozik. A válasz hi-

vatatos szövegét még nem hozták nyilvánosságra, de feltehető, hogy a válasz további információkat kér Sztálintól az érvényben levő angol-szovjet szerződés szövegével kapcsolatban. Sztálin generalisszimusz ugyanis levelében azt hangoztatta, hogy az angol-szovjet szerződés módosításra szorul. (MTI)

A baloldali blokk végrehajtó bizottsága a parlament vizsgáló bizottság kiküldésére ellen

Budapest, február 8. A baloldali blokk végrehajtó-bizottsága, a Szociáldemokrata Párt, a Magyar Kommunista Párt, a Nemzeti Parasztpárt és a Szakszervezeti Tanács képviselői közösen kijelentik, hogy:

1. helytelennek tartja a parlament vizsgáló-bizottság kiküldését az összeesküvés ügyében. A Nemzetgyűlésnek megvan a maga törvényes és alkotmányos szerve, a mentelmi bizottság, amelynek joga és módja van minden egyes eljé kerülő ügyben alapos és teljes vizsgálatra;

2. a baloldali blokk pártjai követelik, hogy személyekre, származásra és állásra való tekintet nélkül az összeesküvés minden résztvevője kerüljön bíróság elé és a büntöket a törvény teljes szigorával sújtsa.

az országban politikai elfogultság lángolt fel. Annak, aki ebben az országban először magyar és hazai és csak az utat párttag, annak nem állhat érdekében, hogy újabb petróleum ráöntésével magasabb lángolásra bírja a tüzet. Nincs jogosultsága ilyen politikának még akkor sem, ha összeesküvés van. Az összeesküvésben majd a bíróság ítél. Itél majd a bíróság, vadon az ügyé-z. Ugy beállítani a Kisgazda Pártot, mint a haladás kerékkötőjét és az összeesküvés fedőszervét, nemcsak a legnagyobb igazságtalanság, hanem méltánytalanság is.

Kovács István keserűen mondja: valamit talán mi is tettünk! Vagy talán mi vagyunk ebben az országban a rosszakarat és a megrögzött maradás? Magyarország elítélte egyedül a Kommunista Pártban volna? Meg

Dr. Vasady Béla amerikai missziója

Dr. Vasady Béla debreceni lelkész tanár egy év óta járja Amerika különböző iskoláit, gyülekezeteit és előadásait felhívja a figyelmet a magyar nyomorra.

Dr. Takaró Geza newyorki magyar református esperes-lelkész érdekes beszámolót ír ennek a propagandának páratlan sikeréről. Fel sorolja azokat a városokat, ahol Vasady Béla szolt a hallgatóságához. Egyik helyen ezer diák előtt, a másik kollégium imatermében pedig ezerkötőszáz nő hallgató jelenlétében beszélt. Mindenütt meggyőzte angolajkú hallgatóit arról, hogy nincs méltóbb nép a világon az amerikai segítségre, mint a magyar. A presbiterianus egyház újjáépítési alapjából százhatszáz dollárra emelte a magyar segélyt.

Az orosz katonák családjai hazatérnek Ausztriából

London, február 8. (Reuter) A Daily Telegraph bécsi tudósítója arról számol be, hogy Ausztria szovjet övezetében több részben az orosz katonák családjait fejszították, készüljenek fel március 23-ig a hazatérésre. Hetenként 2-3 vonat indul hazatérőkkel. Abból a körülményből, hogy a csehszlovák kormány engedélyt adott katonaszállító vonatoknak Szlovákián át történő szállítására, a lap arra következtet, hogy jelentős mértékű csapatvisszavonást terveznek Ausztriából a több évtátra elrendelt leszerelés keretében.

— Az UNRRA vezérigazgatója kijelentette, hogy Magyarországnak szüksége volna még segítségre, de az UNRRA jelenleg nincs abban a helyzetben, hogy ezt a segítséget megadja.

politikai része. Mert hogy politikai ügy is, azt minden tényező vallja. Hogy mennyire helyes ez a mód, mutatja, hogy nemcsak a Kisgazda Párt képviselői tagjai, hanem több parasztpárti, szociáldemokrata és szabadságpárti képviselő is megszávalta az indítványt.

Visszatérünk cikkünk bevezető soraihoz. Az elért külső béke mellé a belső béke is igen szükséges. Ennek elérésére kell elsősorban törekednünk. Ha józan szemmel nézzük a kérdéseket és a felmerült válságot, akkor az itt elmondottak jegyében meg lehet találni a kibontakozás útját és véle együtt az igazi béke korzák megteremtését.

Igazolvány kének
HORVÁTH FOTÓTÓL.
Simonffy utca 1/b.

CSOKONAI KAMARA
S Z I N H Á Z
9-én, vasárnap du. 3 és este fél 7-kor
9-én, vasárnap fél 7-kor

Búcsú keringő Bérlet szünet.
10-én, hétfőn **Búcsú keringő** C bérlet
fél 7-kor (telefon: 110.)

A névtelen hajó

**Virágh József elnöki megnyitja
a Tiszántúli Földművelésügyi Tanácsban**

Mint jelentettük, megalakult Debrecenben a Tiszántúli Földművelési tanács, mely elnökévé Virágh József nemzetgyűlési képviselőt választotta meg. Virágh József elnök megnyitja beszédében nemcsak vázolta a Tanács feladatait, hanem rámutatott a földművelés időszerű kérdéseire és azok megoldási módjára. Értékes beszédét alább közöljük:

— Kedves Gazdatársaim! Mint a Tiszántúli Földművelési Tanács most megválasztott első elnöke, őszinte megilletődéssel állok gazdatársaim előtt, mert átérzem azt a nagy felelősséget, ami e fontos tisztség viselésével szerény személyemre hárul.

— Mezőgazdaságunk összehelyezése a földreform nyomán megváltozott, három és fél millió holdon a nagytulajdoni gazdálkodás máról holnapra megszűnt, helyén több mint 800.000 új kisgazdaság létesült. Tehát az ország mezőgazdasága kisüzemi mezőgazdaság lett. A régi mezőgazdasági kamarák inkább a nagytulajdoni mezőgazdaság szolgálatába állított érdekképviseleti szervezetek voltak, az új földművelésügyi tanácsoknak, amelyek a szabadtársuláson alapuló érdekképviseleti szervezetek kiküldötteleiből alakultak és a kisgazdákat, valamint a törpebirtokosokat, az agrárszövetkezőket és a kisüzemi mezőgazdaság szolgálatában kell állni. Ez az, ami Földművelési Tanácsunknak a fentebb már említett nagy jelentőséget és fontosságot megadja. Nekünk a Földművelésügyi Tanács tagjainak kell az új kisüzemi mezőgazdaság és az azzal foglalkozó magyar földművelő társadalom minden rétegének az érdekeit megvédeni és képviselni.

— Mezőgazdaságunk újjáépítése és az új kisüzemi forrás szükségessége teszi az eddigi külterjes gazdálkodás feladatát és a belterjes gazdálkodás bevezetését. Mezőgazdaságunk külföldi versenyképességének biztosítása is megköveteli ennek az elengedhetetlen változtatásnak a sürgős megvalósítását, mert e nélkül mezőgazdaságunk jövője életképesége el sem képzelhető.

— A szántóföldi termelés vonalán a költségesebb termelést inkább elbírja, de piacképesebb kereskedelmi és ipari növények, valamint a mesterséges takarmányok termelését kell bevezetnünk. A gyümölcs és konyhakertészet fokozása is elsőrendű fontosságú, amelynek szállítóképes, vagy tartósított termékeket a magyar bor mellett ki kellene exportálhatjuk. Itt jön előtérbe a gyümölcs és zöldségfeldolgozó mezőgazdasági ipari üzemek, aszalók és szárítók létesítésének a fontossága, természetesen a földműveléssel foglalkozó társadalom tulajdonában.

— Az állattenyésztés körében első vonalba lép a baromfi-tenyésztés, melynek különféle termékei már az elmúlt években is jelentős részesítést képeztek kivite-

lünknek. A népies juhászat megteremtése úgy az export, mint háziipari szempontból nagy fontossággal bír. A juhtejből készített merinofort sajt kivitelével tetemes összegű nemzeti valutához juthatunk, a gyapjunkt háziipari központokban feldolgozva földművesnépünket saját maga által készített olcsó és kiváló ruházati anyaghoz juttathatjuk.

— A szakoktatás területén is hatalmas feladatok megvalósítása előtt állunk. Fel kell ruháznunk új és régi gazdáinkat azokkal az ismeretekkel, amelyek a föld helyes megmunkálásához, a gépek kezeléséhez, a tenyészállatok mikénti takarmányozásához, a jó vetőmag felhasználásához és általában a belterjes gazdálkodás tökéletes itélhez multhatatlanul szükségesek.

— Ezeknek a feladatoknak a megvalósítása csak úgy lehet-

Megkezdődött az Actio Catholica előadássorozata

Tegnap délután a Svetits-intézet tornatermét zsúfolásig megtöltött érdeklődő közönség előtt megkezdődtek az Actio Catholica világnézeti előadássorozatának előadásai. Zoltán Pál nyitotta meg az előadássorozatot, örömeinek adva kifejezést, hogy a hónapokkal ezelőtt tartott lelkigyakorlatok 27 résztvevőjével szemben ma már közel ezerfői közönség jelent meg az előadásokon. — Krisztus igaz követésére, az apostolokhoz kért halgatónak, nem igaz keresztény az, aki farszereket, vagy szenzációt várnak Krisztustól. Az ilyenek csak a Golgotáig követik az Urat, az igazi keresztény a Golgotát is vállalja. Vége van már a soha többé nem térhet vissza a kurzus-kereszténység kora. Az igazi, apostoli kereszténységre van szükség mindenütt.

Ezután P. Badalik Bertalan, a domonkosrend magyarországi exprovinciális tartott filozófiai alapvetésű tartalmú előadást a hit és a tudás viszonyáról. Vázolta, hogy mindkettőnek az igazság megismerése a célja. Isten maga az igazság, az abszolút, az ősi igazság. Így akár a hitben keresem, akár a tudásban, megtalálom. Természetesen nem lehet a hiszékenységű hitnek és a tudálékosságot tudományának venni. Csak az igaz hit és az igaz tudomány vezet Istenhez.

Az egyház ellen ma sokszor hangzik a vád, hogy nem támogatja a tudományt. Ez a vád megdőlt, ha végtelegképpen a tudomány történetét. A szentatyáktól kezdve, a középkor tudós szerzetesein át egészen az újkori megtaláljuk mindenütt a tudomány mellett az őt pártoló egyházat. Az egyház támogatta a tudományt, noha nem állította soha, amit ma oly előszeretettel mondanak, hogy a tudomány előbbrehaladása az emberi sors jobbrafordulásával fog járni. A tudományok, főleg a természettudományok csak világlepést adnak, a hit, a vallás, az egyház világnézetet.

P. Badalik példákat sorolt fel arra, hogy az isteni könyvtáratatást mennyire várták a legjobbak, a legbölcsebbek is: Aristoteles, Platon. Minden filozófusuk nélkülözötte a biztos alapot, ezért voltak tévelygők. Krisztussal a tudás és a hit egybekapcsolódhatott, meg lett az összekötőkapocs.

Ha az ember emberhez méltó élet-

séges, ha az új földművelésügyi tanácsok a helyzet megosztán állanak és teljes mértékben kivesszük részüket a mezőgazdaság újjáépítésének és átállításának vállalt munkájában. A Földművelésügyi Tanács minden egyes tagjának át kell érnie ennek a feladatnak súlyosságát és pártpolitikai szempontokat félretéve teljes tárgyilagossággal kell a nemzeti szolgálatába állni. Ezt szeretném megvalósítani a Tiszántúli Földművelésügyi Tanácsban és ehhez kérem a Tanács minden egyes tagjának támogatását. Kérem a Tanács igen tisztelt tagjait, széles körben érintkezzenek gazdatársainkkal, gyűjtsék össze panaszait, véleményeit és óhajait és a tanácsülésen adják elő tapasztalataikat alapján javaslataikat. Ha ez így lesz, akkor most megalakult tanácsunk be tudja tölteni feladatát, és akkor olyan javaslatakat, terveket tudunk a kormányzat elé terjeszteni, melyek alkalmasak lesznek a több és jobbtermelés biztosítására.

Táncverseny

vasárnap délután 5 órakor a Centrumban. Csapó-utca 19.

Az Ujságíró Club műsoros-estje

e héten szombat helyett vasárnap este 10 órától. Kossuth-utca 22.

APOLLO MOZI
Csak felmérték számára
AMIRAL NEM SZÁZALOK
Kényes kényes film a csodák
és a világ teremtéséről.
Magyarországi bemutató.
Működési idő: 7-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062

A magyar békeszerződés főbb cikkei

Az elmúlt heten megérkezett Budapestre a magyar békeszerződés szövege. A szerződés, amelyet Washingtonból Csornoky Viktor hozott magával, 42 cikkre oszlik. A szerződésnek hat melléklete van, amelyek a következőképpen oszlanak meg: A katonai és légi kiképzés meghatározása, a hadianyag meghatározása és felsorolása, különleges rendelkezések bizonyos javak, ipari, irodalmi és művészeti tulajdon tekintetében, ezenkívül a biztosítási ügyek, az ötéves melléklet a szerződéselre, érvényesítésre, forgatható értékpapírokra vonatkozik, a hatodik melléklet a bírói határozatok tekintetében intézkedik.

A HATÁROK

A szerződés első része megállapítja Magyarország határait, ami megfelel a trianoni békeszerződésben megállapított határoknak. Ennek a résznek C) pontja kimondja, hogy Magyarország átengedi Csehszlovákiának Horvátjávát, Oroszvár és Dunacsanak községeket és leírja pontosan ennek az átadandó területnek a határait is. A D) pont kimondja, hogy Magyarország és Csehszlovákia között megállapított új határ pontos vonalrészletét a helyszínen haárrendező bizottság fogja kijelölni, mely bizottság a két érdekelt kormány képviselőiből fog állni. A bizottság munkálatait a békeszerződés életbelépésétől számított két hónap alatt be kell fejezni.

EMBERI JOGOK

A politikai rendelkezések második részében megállapítja, hogy Magyarország minden szükséges intézkedést megtett ahhoz, hogy a magyar fennhatóság alá tartozó minden személynek biztosítja a faji, nem, nyelvi és vallási különbség nélkül az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok élvezetét, ideértve a véleménynyilvánítást, a sajtó és közélet, a választójogot, a politikai véleménynyilvánítást és a nyilvános gyűlékezés szabadságát. Magyarország kötelezi magát arra, hogy a Magyarországon életbenlévő jogszabályok sem tartalmukban, sem alkalmazásuk során a magyar állampolgárságú személyek között azonosak faja, neme, nyelve vagy vallása alapján nem fognak különbséget tenni, sem semmiféle megkülönböztetést maga után vonni, akár az érdekelt személy, javai, üzleti tevékenysége, foglalkozásai, vagy pénzügyi érdekei, személyi állapota, politikai vagy polgári jogai tekintetében. A harmadik cikk kötelezi az országot, hogy megszünteti azoknak a törvényeknek az érvényességét, amelyek a fenti célokkal nem volna összeegyeztethetők.

A 10. cikk kijelenti, hogy minden szövetséges, vagy társult hatalom a jelen szerződés életbelépésétől számított 6 hónapon belül közölni fogja Magyarországgal, hogy a háborús Magyarországgal kötött kétoldali szerződések közül melyiket kívánja életben tartani vagy felújítani.

TILOS AZ ATOMFEGYVER

A harmadik részben a 15. cikk megállapítja, hogy Magyarországnak tilos birtokolni, szerkeszteni vagy kísérletezni bármilyen atomfegyverrel, bármilyen saját meghajtású, vagy irányított lövedéket, sem ezen lövedékek vetésére szolgáló berendezéseket, tengeralattjárókat, vagy torpedókat, emberi torpedókat, teugeralattjárókat, vagy más alátérítésre képes hajókat, motoros torpedókat, csónakokat, vagy különleges típusú rohamhajókat.

A 19. cikk megállapítja, hogy nemet vagy japán tervezésű polgári repülőgépeket Magyarország nem szerzhet be és nem gyárthat.

A SZÖVETSÉGES HADERŐK VISSZAVONÁSA

A negyedik rész a szövetséges haderők visszavonásáról intézkedik. A békeszerződés életbelépését követően minden szövetséges fegyveres erő 90 napon belül Magyarországról vissza kell vonni, de a Szovjetunióknak fennmarad a joga arra, hogy Magyarországon fegyveres erőket tartson, amely szükséges lehet arra, hogy a szovjet hadseregnek az ausztriai szov-

jet övezettel való közlekedési vonalait fenntartsa. A szövetséges haderők birtokában lévő mindazokat a fel nem használt magyar fizetőeszközöket és mindazokat a magyar javakat, amelyeket a fegyverszüneti egyezmény értelmében adtunk át, a 90 nap alatt vissza kell adni.

A JOVÁTÉTEL

Az ötödik rész a jóvátételt és a visszaszolgáltatás ügyeit rendezi. A hatodik rész gazdasági rendelkezéseket tartalmaz. Nagyon érdekesen fogalmazza meg a 9. cikkelyben azt a fogalmat, hogy kit kell az Egyesült Nemzetek állampolgárainak tekinteni. Az „Egyesült Nemzetek állampolgárai” kifejezés magában foglalja mindazokat az egyéneket, társulatokat és egyéneket is, akik

illetéleg amelyek a háború alatt Magyarországon érvényben volt jogszabályok szerint ellenségként kezeltettek.

A 30. cikk megállapítja, hogy Magyarország a magyar állampolgárok nevében lemond Németországgal és minden német állampolgárral szemben az 1945. évi május 8-i állapot szerinti fennálló igényről, kivéve azokat, amelyek 1939. évi szeptember 1-ig kötött szerződésekből és más elvált kötelezettségekből ugyanezen időpont előtt szerzett jogokból folynak.

A békeszerződés VIII. része foglalja magában a záró rendelkezéseket, melynek 39. szakasza megállapítja, hogy a békeszerződés életbelépését követő időszakban, amely azonban nem halad-

Visszatérő láz is fellépett Debrecenben

További kiütéses tifusz megbetegedések

A városi közigazgatási bizottságban dr. Hollósy Andor tisztifőorvos bejelentette, hogy Debrecenben a kiütéses tifuszon kívül most újabb, ritka és veszélyes kór is felütötte a fejét: a visszatérő láz. Mint a kiütéses tifuzt, ezt is a tetvek terjesztik, ezért rendkívül fontos, hogy Debrecen lakói érezzék át a tettektől való szabadulás jelentőségét és mindazok, akik tetvesek, szegényérzet nélkül önként jelentkezzenek a fertőtlenítő intézetben fertőtlenítés végett.

A hatóság orvosok megállapították, hogy a kiütéses tifuzst vándorcigányok hurcolták be

Debrecenbe és lakóhelyük környékét fertőzték meg. Az elküldetés a fertőzéses góccok körül tovább folyik.

A betegek klinikai elhelyezése sok kívánnivalót hagy hátra. A belklinikán helyezték el az eddigi hét beteget, újabb megbetegedések folytán ugyanis ezek száma ennyire emelkedett. A belklinikán a betegek elküldetése nem a legkifogástalanabb a férfiak és nők egy szobában vannak. Maximum 20 tifuzost tudnak elhelyezni, félt, hogy a várható újabb megbetegedésekkel ezt a számot túllépjék.

Legújabbban a fertőtlenítő in-

DEBRECZEN 3. OLDAL

1947 febr. 9.

hat meg 18 hónapot, a Szovjetunió, az Egyesült Királyság és az Egyesült Államok budapesti diplomáciai misszióinak vezetői fogják — egymással egyetértésben eljárva — képviselni a Szövetséges és Társult Hatalmakat a magyar kormánnyal szemben minden olyan kérdésben, amely a jelen szerződés végrehajtására és értelmezésére vonatkozik.

A szerződés hiteles szövegének az angol- és orosznyelvű szöveget kell elfogadni. A szerződés azonnal életbe lép, amint a három nagyhatalom a megerősítő okiratokat letette. A letételt a Szovjet Köztársaságok Uniójának a kormánytól kell elvégezni. A szerződés a Szovjet Köztársaságok Uniójának kormányleveltárában történt letétel napján lép életbe.

A munka nem állhat meg

Vasárnap ül össze a Magyar Parasztszövetség Hajdú vármegyei szervezetének nagyválasztmánya, hogy megválassza új tisztikarát s hogy ezt követően az egyes vidéki szervezetek is tisztújító közgyűlést tartsanak. Paraszti kiküldöttek gyűlések össze vasárnap Debrecenben. Annak a parasztszövegnek képviselői, amely saját józan szemléletével és kemény munkájával országot épített eddig is és nem volt hajlandó elhígni sem szűrtóknak, sem háborús ügynököknek, hogy ebben a megkínzott országban egy földalatti összekövés előbbre tudja vinni a magyar parasztság társadalmi gazdasági és kulturális ügyét.

Az összekövés tagjai a parasztszöveget akarták felhasználni terveik keresztülvitelére. Azonban azt elfelejtették, hogy parasztságunk nem szolgál támaszul azoknak, akik többek között a Magyar Parasztszövetséget próbálták a legteljesebben leghibásabb módon a maguk javára kihasználni. Elfelejtették, hogy a parasztság nem eszköz többé, mellyel ki-ki úgy játszhat, ahogy szereti. Nem, a magyar föld népe öntudatosan megy előre a maga útján és nemcsak elfordul azoktól, hanem le is számol azokkal, akiknek törekvéseik nem azonosak a parasztság érdekeivel.

E tényeknek becsületes leszögezése után az is nyilvánvaló, hogy a munka nem állhat meg, tovább kell dolgozni. Tovább kell dolgozni a parasztság feléledéséért, a magyar demokrácia kiépítéséért, a kisparasztbirtokok megtartásáért és megerősítéséért. Tovább kell dolgozni a földreform befejezéséért, a szegény parasztság jobb sorsáért.

A Magyar Parasztszövetség, melyet 1941 őszén Nagy Ferenc miniszterelnök huszonkilenc paraszttal hozott létre, a maga programját változtatlanul vallja és ettől a programtól egy pillanattal sem tántorodik el. Gazdasági és társadalmi téren ki kell harcolni a felemelkedést, romjaiból újjá kell építeni a mezőgazdaságot és be kell bizonyítani, hogy a földreform után a kisbirtokrendszer termelésben felülmúlja a nagybirtok eredményeit.

A magyar parasztság hatalmas érdekvédelmi szervezete Debrecenben és Hajdú megyében is új lendülettel és felkészült vezetőséggel láthat munkájához vasárnapi tisztújítása után. Meg kell értenie mindenkinek, hogy a parasztság néhány bűnös és megtevérd funkcionáriusa miatt nem mondhat le arról, hogy tovább vigye a maga ügyét és nem hajlandó arra, hogy az összekövésben résztvevő emberek miatt feladja igazságtételt és programját, hogy a nehéz esztendőben magára hagyja a parasztszöveget. A parasztság felemelkedéséért vitt harcnak továbbra is a Magyar Parasztszövetség kell, hogy színhelye maradjon!

Ezt vallja a Szövetség Hajdú megyei szervezete, mely az országos központi örségváltása után most véghezviszi a maga tisztogató munkáját és ezt vallja a parasztság is, mely vasárnap megválasztja saját soraiból új vezetőségét.

A feladatok változatlanul súlyosak. Az idők eseményein túl a paraszti tömegnek az igazi célt kell nézniük és a magyar jövőt kell szolgálniuk. Bízunk benne, hogy a vármegyei és városi parasztszövetségek ennek tudatában dolgozik tovább parasztságunk felemelkedése és boldogulása

Építési, helyreállítási és mezőgazdasági beruházási célhitel Debrecennek!

A debreceni pénzügyintézetek előterjesztése a pénzügyminiszterhez

Mint már röviden jelentettük, Rácz Jenő pénzügyminiszter debreceni tartózkodása során küldött-séggel kereste fel a Takarékpénztárak és Bankok Egyesületének tisztántúli körzeti vezetőségét. A küldöttek tagjai, Takaró Gyula, dr. Boga József és Mikó Gábor igazgatók memorandumot nyújtottak át a pénzügyminiszternek és a memorandumban foglalt kérdéseket előszóval is alaposan megindokolták.

A memorandum tartalma széles körökben érdeklődésre tarthat számot, éppen ezért teljes szövegében ismertetjük az alábbiakban: Miniszter Ur! A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete Tisztántúli körzete kebelében tömörül debreceni pénzügyintézetek az alábbiakban kívánják tisztelttel felhívni szíves figyelmét azokra a leg sürgetőbb megoldandó hiteltelgy kérdésekre, amelyek az országos vonatkozásokon felül különösen debreceni, illetve hajdúmegyei problémák is s egyben mely tisztelettel kérni e problémák megoldásához hathatós támogatását.

Mindenekelőtt tisztelettel kérjük azt, hogy mindazon hitelekben, amelyeknek rendeltetése a háborús károkat szenvedett lakóházak helyreállítása, az egyenlő elbánás elve alapján a vidék a fővárossal egyformán részesítse s ne fordulhasson elő az a mellőzés, amely az újabb területi hitel folyósítások megtörténtét, hogy t. i. a vidék annak igénylési lehetőségéből kizáratt. Továbbmenőleg a debreceni pénzügyintézeteken keresztül Debrecen házigatlan tulajdonosai részére, amely az ország második legdélőbb háborús kárt szenvedett vidéki városa, a háborús károkat helyreállítására — megfelelő ellenőrző szervek beállításával — nagyobb összegű építési, illetve helyreállítási hitelkeretet mellőztassék engedélyezni, mert több mint két esztendő óta sok érték ment veszendőbe a helyreállítási munkálatok elmaradása és az időjárás okozta károk miatt. A bombasétült ingatlanok jelentősebb része család ház lévén, egyfelől az ingatlan tulajdonosok elszegényedése, másfelől a vidéken való tökéletesítés teljes hiánya miatt ez a kérdés csak célhitel engedélyezésével oldható meg.

Ezek a hitelek építő munkára folyósítván, jelentős mértékben hozzájárulnának nemcsak a nagymérvű munkanélküliség csökkentéséhez, hanem egyidejűleg a kisipar felépítéséhez is s ezzel együtt legalább részben a megbérelt gazdasági élet megindulásához is. Ezzel az akcióhittel Debrecennek ma is romokban heverő városrésze új életre kelne s a forgalomba kerülő pénzek pedig nem lenne inflatorikus jellege, illetve hatása sem, mert a hitellel szemben váltón, vagy kötelezvényen alapuló kölcsönzések állanak s annak mértéke a visszafizetés határában rövidebb időben való megállapításával volna szabályozható.

Nagyobb méreteket öltethet Debrecen városnak mint közületnek építési terve is, ha a multbeli gyakorlatnak megfelelően a városi üzemet változó alapján hitelek vehetne igénybe s a hitelek refinanszírozhatók lennének legalább a Pénzügyintézet Központnál.

Az ország egyik legsúlyosultabb vármegyéje volt 1946-ban Hajdú vármegye. Az igavonó állat és vetőmag hiánya miatt lehetetlen nehézségeket kellett leküzdnie a gazdalközönségnek s beruházás minden lehetőségét megölte a silány természetű termény. Ha a pénzügyi kormányzat a szántási hitelakcióval nem jött volna különösen az újjászervezési segítségére, a vármegye szántóterületének nagyobb része ma bevetetlen volna. Ahhoz, hogy a mezőgazdaság nemcsak mennyiségben, de minőségben is megfeleljen tudjon produktálni, jelentős beruházásra van szükség és pedig elsősorban igavonó állatok s gazdasági eszközökben. Mult év ősze óta az ilyen természetű hitelgyűléseknek nagy tömege futott be a debreceni intézetekhez, azok túl-

tétel egy alkalmazottja is megkapta a kiütéses tifuzt. Ezért a tisztifőorvos felkéri mindazokat, akik már egyszer — katonakorukban, hadifogságban, — vagy bárhol, átestek a kiütéses tifuzson, közérdekű munkára jelentkezzenek nála, illő napi-díj ellenében. Az orvostudomány megállapítása szerint ugyanis, mindazok, akik egyszer már átestek a kiütéses tifuzson, immunnissá válnak és többé nem kapják meg. Így ezeket alkalmazhatnák a vesztéző körülményeknél és a fertőtlenítésnél.

nyomó része azonban az illetékes hiteleszervek részéről visszautasított, viszont a helyi intézetek a tökéletesítés nagyra gyenge volta miatt a saját erejükből nem voltak képesek kielégíteni. Nem kívánjuk most odatárni az egyéb foglalkozási ágak tökéletesítését, mert meggyőződésünk, hogy a két jelzett célhitel engedélyezése nemcsak az iparok és mezőgazdaságnak adná meg a megindulás lehetőségét, de egyúttal olyan messze terjedő hatása lenne, hogy a város és a vármegye egész gazdasági életét is mozgásba hozná anélkül, hogy a pénzügyintézetek stabilitását ezzel veszélyeztetné.

A pénzügyminiszter válaszában a felvetett problémák megoldása tekintetében biztatást nyújtott, bár határozott ígéretet egyelőre nem tehetett. Mindenesetre kívánatos, hogy Debrecen különleges elbírálásban részesüljön a hitelkeret megállapításával kapcsolatban, mert ezt ugyancsak indokolja a háborús károkat nagysága a nagymérvű munkanélküliség és az aszályos esztendő után a mezőgazdaság nehéz helyzete.

Ünnepi rímus

— „Ugyan mért loholsz?”

— „Kossuth utca nyolc

Kirákatján táblát látok

Mint önti az igazságot.

Forintjaim földbe ástam,

Rohanok, hogy újra lássam,

Zsebretegyem, bankba fussak,

„Kölcsönös”-ben sorra jussak.

Ne kacagjon többé senki,

Hogy nem tudtam okos lenni.

Forintokat hordok oda,

S százasokat viszek haza.”

NYERS páromát,

és mindenemű vadbőrt,

legmagasabb árban vesz

CSENGERI Budapest,

Vl., Király-u. 6. (udvarban)

Földes Sándor

40 év fennálló

újából megnyitotta

villamos szaküzletét

Piac-utca 9. szám alatt.

Villamos szereléseket, rádió-átvitel- és kábel- és alátérítési munkákat vállal

szereleési anyagok kaphatók. Szerelőknek áremérendék

Krypton égők,

DEBRECENI

Szabad Száj

EGY TELEM DEBRECENBEN

Nem érdemi, csak kötelei, Aki szereti a telet, Mí, szép lehet a nyomorban?

TÖPRENGÉS

Örök frónnal írják alá a békeszerződéseket?

POLITIKAI SPORTROVATUNK

A parlamenti kizárás versenyben a FKCP csapata behozhatatlanul vezet.

IGY VAN

A város a „Sless Adj Segít” lapcsoporthoz megrendezése 6400 forintot költött.

MORFORD FLORIAN TÖPRENGÉSEI

Egy sárta-fejűt ötezer forintot ígérnek, és mégis eljut a piacon?

AZ EMLÉKTÁBLA

A Pénzügyigazgatóság falán az ideiglenes nemzeti kormány emléktáblájának felállítását megkezdte.

CYBNGYÉLETE VAN

A HÁZTULAJDONOSNAK

Befizeti az adót, Hitelezési nyomatványt vesz, kitölti.

A „SZABAD SZÁJ” REJTVÉNYE

Kérdés: Lehetséges az, hogy a ráddobban jó műsor lesz? Felelet: Ez olyan, mint egy képviselő a párt jobb szárnyán...

BAJAZ UEA IZI

SZEMÉLYI HIR

A Kiszáradt Párt tisztogató bizottsága Fugassy fotikárnak a szónoklás terén elért kiváló eredményeit elismerésképpen a Házrendszerrend négykeresztjű adományozta.

PÁRBESZÉD

Érdemes, ha villany van, egy-egy Szabó Kálmán dicsőítik, Ha nincs, ugyancsak Ory István szidják...

MODERN APA

Fiam, kiveszlek az iskolából s felesnek adlak, Miert apam? Hiszen tisztá jelsz a bizonyítványom...

SZABAD SPORT

A téglavetői ökövívversenyben Tifusz Tibor bajnok kitérrel győzött.

ÚJ NÉPI IDŐJÓSLÁS

Ma nem fénylik Cyortyaszentelő A petróleum-lampát vadd elő.

BAJ VAN A DDC-CEL

A tisztifőnökök utasították ellene, hogy DDC legyen a városban. Szerinte ennek elmaradhatatlan következménye, hogy a lakosság megkapja a nevétegyes nevű betegséget.

KI KERES MA?

Összeírásnál megkérdezik egyik Kossuth-utcai özelejtulajdonost: Mi a foglalkozása? ...kedő? Talán kereskedő? Ugyan kérem ki „keres” ma?

BIZARR VÉLEMÉNY

Mit szól hozzá? Ikrek születtek a feleségemnek, Ne búsuljon... Én is jártam már úgy hogy kétszer annyit ámbult koldok mint amennyit rendeltem.

REGGELI BESZÉLGETÉS

Nagyon simonnak látszol! Tudod fogad hat órákor montom Ázza és vetkőzni kezdtem, hogy latszódom, amikor felbújt és megszólto...: „Mi az ilyen korán kelés ma?” Erre nem tehettem mást, felöltöztem.

ASSZONYOK EGYMÁSOKZT

A házasságunk első felében mindig csókkal ébresztetted a férjemet. Áltan? Később vett egy vekerorát.

A DEBRECENI 1947 APRILIS 1-1 SZÁMÁBÓL

A Világítási Vállalat részére múlt év decemberében feladott 40 vagon szén, illetve annak egy részét sikerült a magán és hivatalos nyomozók által felvenni. Mivel a szén azonososága, hoz kétség nem fér, így azt akcióterületekben magukkal hozták. Nyugat-ellenében a Világítási Vállalatnak szén, így a világítás egész rövid időre biztosítva van. (Lehet, hogy ez nem lesz ilyen április elején.)

Debreceni ingatlanforgalom

Leszczynsky Kornél (Budapest) eladta Orgován István mészalkai lakosnak Kandia-utca 6. számú házat 20.000 forintért.

Bacsó Jánosné eladta Wesselényi-utca 7. sz. házának és kertjének kétnegyedét 95 mázsa sómentes, hibátlan marhabőrért, hatóságilag megállapított 26.000 forintért.

Vályi Nagy Frigyesné elajándékozta dr. Vályi Nagy Tibor és Vályi Nagy Andor budapesti lakosoknak 96 hold ondóti ingatlanát. Érték: 45.000 forint.

Fohn Z., mint az ismeretlen helyen lévő Berger Dezső és Berger Sándor gondnoka eladta a Boldogfalva-utca 6. és Török Bálint-utca 12. sz. házasságilag Wohlberg Lajosnak 14.000 forintért.

Horváth Mihály és neje eladták Szekeres Mihály és nejeinek Tánács-utcai házukat 9000 forintért.

Ózv. Csige Sándorné debreceni lakos eladta Molnár József és nejeinek Ondódon lévő háromoldas birtokát 250 gramm 14 karátos aranyért.

Kovács Anna budapesti lakos eladta Ungvári Gábor és nejeinek Póterfia-utca 6. számú ház 1/40 részét 1000 forintért.

Oláh Iona eladta Apafi-utca 113. számú házat Ozga Béla és nejeinek 6000 forintért.

Ózv. Farkas Istvánné elajándékozta nagycseréi ingatlanának felét Farkas Anna, férjezett László Istvánnak.

Szilágyi Imre hajdúszármónyi lakos eladta 1 hold 704 négyszögöl ingatlanát Kerekes János és nejeinek 1200 forintért.

Ózv. Árva Józsefné balmazújvárosi lakos elajándékozta 1444 négyszögöl ingatlanát 1000 forint értékben Stein Jánosné Árva Katalinnak.

Pálóssy László eladta díjtalan ingatlan egy részét 600 forintért Ózv. Kunli Jánosnak.

Juhász Béla és neje eladták Nagy eszterén 7 hold 800 négyszögöl szántót Csiba Sándor és nejeinek 11.000 forintért.

Halász Eszter hajdúhadházi lakos eladta házat Kerekes János és nejeinek 1900 forintért.

Csalányi Károly és neje eladták Baksay-utca 5. számú felkötést Póris Sándornak 1850 forintért.

Havas Árpád és neje eladták debreceni ingatlanukat 13.000 forintért Hegyesi György és nejeinek.

Sárközi Józsefné eladta Sarkadi Sándornak Sárosi-utca 8. sz. házingatlanát 3000 forintért.

Megdőböntő erdőirtás folyik

A termelő bizottság ülése

A város termelési bizottsága szombaton ülést tartott Kun Márton elnöke alatt. Lovász László jegyző bejelentette, hogy a városi tanács a gazdabeszolgáltatásokkal kapcsolatban elrendelte, hogy a gabonahivatal az érdekelte gazdákat hétfőn, szerdán és szombaton fogadja, mert tisztviselőhiány miatt a többi napokon egyéb hivatali teendőket kell elvégezni.

Bejelentést tettek a nagyszepesi újjgazdák, hogy az ott lévő dohányhodályt, amely 72 hold termésre van berendezve, de csak 22 hold termést tároltak benne, adják át a tulajdonosok nagy részben az újjgazdáknak. A bizottság áttette az ügyet a Dohánybeviteli hivatalhoz.

Foglalkozott ezután a bizottság azokkal a panaszokkal, amelyeket a gazdák tettek amiatt, hogy a vetésterületeken felelőtlen emberek szekérral és szánkóval utat nyitottak és azon közlekednek. Ezek az új csapások igen nagy kárt tesznek a már megművelt földeken. Felhívják a gazdaközönseget, hogy lehetőleg a régi dülőkön és utakon közlekedjenek és kíméljék a mások vetésterületeit.

Deák György panaszt tett, hogy az utak mentén lévő fiatal akácokat ismeretlen egyének kivagdosták. A bizottság tagjai e kérdéssel kapcsolatban megdőböntő részleteket tartak fel arról a példátlan mértékű fapuztatásról, amely a földek mentén és a környező erdőségeken történtek a tél folyamán. Tudomására jutott a bizottságnak, hogy hajnaloként 15-20 suhanc szánkóval és szekerekkel jelennek meg az erdőkben és óriási területeken vágják ki a fiatal akácokat, amelyeket tűzkeredés céljaira

használnak fel. A város el van látva frissen vágott fával. Ez mind a mérhetően kárt okozó erdőpusztításból ered. A bizottság egyes tagjai az erdőőrök figyelmét felhívták a kártevőkre, de tehetetlenek a fatolvajokkal szemben, mert a helygyűminiszter 4 hónap óta kéri fegyverviselési engedély kérésüket még nem intézte el. Puszták kézzel, fegyvertelenül nem tudnak szembe szállni az erdők tolvajaival.

A bizottság a rendőrség figyelmét hívta fel a mezőgazdasági életet veszélyeztető cselekedetekre, ugyanezek az állami erdőgazdálkodásnak is tudomására hozták a túrhetetlen erdőpusztításokat. — Nem elég — mondták a bizottságban —, hogy egyes községek jegyzői igazolványokat adnak arról, hogy a Debrecenbe hozott fát honnan szállítják, szükség volna arra is, hogy a rendőrség a fa származásának módját is kutassa, amikor igazoltatja a fa eladóit. Ez esetben könnyen meglehetően találhatnánk jogtalan fatermelők kitért is.

Bejelentette Lovász László jegyző, hogy a tavaszi traktor-szántásra eddig a 30 holdon felüli gazdák közül 46-an jelentkeztek. 1389 holdat hitelle, 98 holdat készpénzzel ellenében kívánának szántatni. A 30 holdon aluli gazdák közül 228 holdat hitelle, 14 holdat készpénzzel kívánják szántatni. Ujjgazdák közül 186 jelentkező akadt 1082 holddal, melyet hitelle és 3 holdat készpénzzel szántatnának. Összesen Debrecen határában 263 gazdaságban 3300 holdat kívánnak hitelle szántatni, míg készpénzre csak 55 holdat. A néhány napig tartó jelentkezéssel körülből 4000 holdra tetsző a tavaszi szántásra váró területek nagysága. A bizottság a jövő héten teszi meg előterjesztését, hogy az érdekelte gazdaközönseget részére a földművelési miniszter engedélyezze a szántási hi-

DEBRECZEN 4. OLDAL

1947 febr. 9.

telt. A szántás elvégzéséhez 50 traktorra van szükség, amely rendelkezésre áll.

A cukortermelek országos egyesülete Jámor Ferencet és Léval Imrét bízta meg a járási

Ujbirtokosok országos értekezlete

Végetért az újjgazdák első országos értekezlete, melyen az ország minden megyéjéből résztvettek az újjgazdák kiküldöttel. Dögei főtitkár beszédében kijelentette, hogy az UFOSZ nem tartozik egyetlen párt hatáskörébe sem. A kongresszus felháborodott ama bejelentésen, hogy 22 millió forintot irányoz elő a földművelésügyi költségvetés a pápi birtokok kártalanítására. A kongresszus élesen bírálta a földművelésügyi kormányzat politikáját. Észak-Pest-megyé kiküldötte, Sikara József ismertette az új és régi gazdák követeléseit. Bejelentése szerint az UFOSZ-nak országsszerte 650 ezer tagja van és az UFOSZ nem akar pártpolitikai szervezet lenni, hanem pártokon felülről érdekvédelmi képviselői szerv.

Professzorok nélkül a sebészeti tanszékek

A magyar egyetemeken 1200 elsőéves és sok ezer felsőbb fokú orvostanhallgató nélkülül a sebészeti oktatást. Valamennyi egyetemünkön ugyanis betöltetlen a sebészeti tanszék, részint elhalálozás, részint betegség miatt, vagy mint Debrecenben ahol B. Liszták Hüttli professzort. Ezzel kapcsolatban Zsebők Zoltán miniszteri osztályfőnök kijelentette, hogy a tanszékek betöltése közből áll.

43 rendbeli család miatt 8 hónapi börtönrre ítélték egy postatisztet

A debreceni törvényszéken dr. Trássy András mint egyebíró szombaton tárgyalta Kovács Ferenc debreceni postatiszt bűnügyét, akit 43 rendbeli csalással vádolt az államügyészség. A vád szerint Kovács a múlt évben több embertől 30-400 forintig terjedő összeget vett fel előlegként azzal, hogy fát, szemet szállít le rövid idő múlva. Az előleg, pénzt felvette, de fát, szemet nem szállított. Közel 5000 forintot szedett így ösze és 43 embert károsított meg. A törvényszék előtt beismerő vallomást tett. A bizonyítási eljárás lefolytatása után a törvényszék család bűntette miatt nyolchónapi börtönrre ítélte. Az ítéletben a felek megnyugodtak, így az jogerős.

Letartóztattak egy tanut a népbírói tárgyaláson

Szokatlan esemény történt a múlt nap a debreceni népbírói tárgyaláson. Orsz Miklós hajdúdorogi lakos bűnügyét tárgyalta a népbíró dr. Tomola Béla elnöke alatt álló tanácsa. Orsz azzal vádolták, hogy 1944 október 8-án, amikor Hajdúdorogon önkéntes polgárőrség gyűveresen tartotta fenn a rendet, Orsz elfogta Fülöp Imre debreceni vendéglőt, aki feleségét ment meglátogatni Hajdúnánásra. Fülöpöt átadták a csendőrségnek, ahol bántalmazták és üttették. A főtárgyaláson kihallgatták Gulácsy Géza egyetemi hallgatót, debreceni Magoss György-terti lakost, akinek a vallomása során kiderült, hogy ő is tagja volt annak a járőrnek, amely Fülöpöt elfogta és a

felügyelettel. Az elmúlt évben 1350 holdon termelték cukorrépát. A gyárak a terméskből 61.922 mázsát vettek át. Az új gazdasági évben még nagyobb vetésterület állítanak be cukorrépa termelésre.

csemaőrőségnek átadta. A népbírói tárgyaláson Gulácsy azonban őrizetbe vételét, amit a debreceni államvédelmi osztály fogadatosított. Gulácsy ellen különben eljárás folyik a közvétség és demokrácia védelméről szóló törvény alapján is.

Gulácsyval kapcsolatban különben a rendőrségre beutott egy debreceni lakos bejelentése, aki közölte, hogy pénteken megjelent Szechenyi-utca 16. szám alatti lakásán Gulácsy, átadott két hátizsákot különböző értékekkel azzal, hogy népbírói tárgyalásra megy, ahol tanúként hallgatják ki és néhány órára adjon helyet a csomagoknak. Később hallotta, hogy Gulácsy őrizetbe vették és olyan hír érkezett hozzá, hogy Hajdúdorogon kifosztották előző napon egy korcsmát és az atól elvitt értékek vannak a Gulácsy által neki átadott csomagokban. Nem tudja ez mennyiben felel meg a valóságnak, de a csomagokat beszoqlgatja a rendőrségnek. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Meghalt a királygyűrűs doktor

Debrecennek egy közismert emberé túlt el a közönség szeme elől egy idő óta. Mindenki ismerte dr. H. Nagy Jenőt. Az édesapja a Kollégium tanára volt. Ő maga tehetség felbő tudott volna kerülni a szenvedélynek. Katonánál főhadnagy volt, itthon szép pályát nyit volna meg előtte. Csak a jóindulat maradt meg szelid szívében, erőt nem tudta egységbe foglalni. 53 éves korában megdőbönt, Debrecen város szegényházában tartotta esküvőjét az egyik apólonóval. Akkortól megtartóztatta magát az alkoholtól. Nagy terveit voltak. Regényt akart írni Debrecenről. Témája iránt olyan érdeklődést keltett, hogy Móricz Zsigmond is azt mondta: — Ez az igazi debreceni hűmusból fog kinőni! — filmre vételéről is lett volna szó. Magyarországi demokratikus berendezkedését nagy örömmel köszöntötte felment Budapestre. Jövőjéről jó kilátásokat írt haza feleségének. Szeptember 7-én írta utolsó levelét. 20 forintot küldött hitvesének azzal a kéressel: Most lesz édesapám halálának évfordulója, ezt a napot én bensőségesen mindig megemlékeztem, mert neked köszönhettem az életben minden jót. Vegyél nekí egy csokor öszi rózsát és vidd ki sírjára, a Kossuth-utcai temetőbe. Nekem és az az utolsó kívánságom, hogy odatemessenek az édesapám mellé... Aztóla nem jött róla hír. Most a leitári hivatal idézést küldött Ózv. dr. H. Nagy Jenőnek, hogy jelenjék meg hágyatéki tárgyalásra. Feleségé erről az írásról tudta meg, hogy őzvegy. Tudakozódására értesítették, hogy dr. H. Nagy Jenő December 17-én Budapestben elhunyt. Sokan gondoltak vissza sajnálkozással erre a kitűnő végzettségű kollégiumi diákra akit a király gyűrűjével avattak doktorrá. Olyan volt szegény, mint egy hulló csillag...

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdája. Bejcsy Zoltán-ny. 1. (Bika ópület)

Tisztaság fél egészség! Egészségét óvja, ha ruhát tisztíttatja Boros-nál PIAC-UTCA 77.

Kereskedőknek nagybani cukorelosztás KONTSEK GÉZA kereskedelmi kft. Kossuth-utca.

Járhatatlan utak, hiányos közvilágítás, sürgős megoldásra váró szociális és kulturális problémák a Bihari telepen

A Vágóhídon túl terül el Debrecen egyik legnagyobb kiterjedésű és legnagyobb lélekszámú külsősége: a Bihari-telep. A lakosság szinte százszázalékos lakosságából, vágóhídi, gyári dolgozókból kerül ki. Szorgalmas munkáértégen lakja, mely a mostoha körülmények között is türelemmel és kitartással teremtett magának, jelentős részük kis családi házat épített parányi kerttel, gyümölcsösökkel.

A KÖZMŰVEK HIÁNYA

Azonban talán legjobban erre a külsőségeinkre nyomja rá bélyegét. A Kossuth-utcai villamosvonal végállomásától néhány perc járásnyira már befejeződött a járulékos nyáron a homokba, esős időben a sártengerbe. A város legrosszabb utai itt vannak. A városfejlesztési program megvalósítása során ezen a telepen akad majd a legtöbb tennivaló. Kövezés, járdaletésítés, utcanyitás egyaránt szükséges. A lakosság pedig, mely kora hajnalától késő estig munkában van, megérdemli, hogy érezze a város vezetőségének gondoskodását. De egészségügyi szempontból is rendkívül fontos volna az itteni portenger megszüntetése, a tbc. előfordulási száma jelentősen lecsökkenne.

GYÁRAK, ÜZEMEK TELEPE,

az ideális debreceni gyárvárosrész lehetne a Bihari-telep és a hozzákapcsolódó külsőségek. Ebben a vonalban halad fejlődése is, hiszen a dohánygyár, bórnyár, MÁV műhelytelep, Hangya-telep, vágóhíd, konzervgyár a Díszegyház és környékén sorakoztak fel és szintén kímálkozó folytatásul a Bihari-telep.

Debrecenben valamikor több, mint harminc gyártelep és nagyobb üzem volt, melyeknek több mint hatvan százaléka megszűnt az első világháborút követő nagy gazdasági dekonjunktúrában. Azóta néhány új üzem létesült helyettük, de Debrecen még mindig messze áll attól, hogy olyan mértékben létesüljenek itt gyárak, új vállalatok, üzemek, amint azt a város fekvése, egy nagy termelő ország rész központjába beállítottaság megkívánja. Egész sorozat konzervgyár, aszaló, gyógyszeripari üzem, tápszergyár és más üzem létesülhetne itt a tisztántúli termékek feldolgozására. Szociális szempontból sem lenne közömbös ez, hiszen a munkanélküliség levezetésének és a város fejlődésének a legtermészetesebb eszköze lenne. A városnak minden eszközt meg kell ragadnia, ha szüksége mutatkozik, ingyen telkek nyújtásával, adókedvezményekkel készíthetők, hogy minél több gyártelep, üzem létesüljön Debrecenben. A Bihari-telep fejlődését, lakosságának szociális emelkedését pedig szintén kizárólag az szabja meg, hogy a telep határára kialakult gyárvárosrész folytatódik-e a telepen?

A TANYAI KISVASÚT KÉRDÉSE

Is szorosan érinti a Bihari-telep lakosságát. Gondos János nagyszerű terve, melyet Rácz Jenő pénzügyminiszter debreceni tartózkodása alkalmával őszinte elismeréssel fogadott és teljes mértékben kilitátsba helyezte támogatását, fontos, hogy erre a részre is kiterjedjen. Ugy a nyugati, mint a keleti városrész külsőségeinek élete erőteljes fejlődésnek indul azáltal, ha a tanyavilággal egy rendszeresen és szűrn közlekedő kisvasút köti össze. Piac létesülhetne ebben az esetben az itteni városrészek lakosai számára, az eddigi elzárt tanyai részek egyszerre „közelebb jönnek” a városhoz. Lényeges, hogy azt a számennyiséget, mely pillanatnyilag teljesen kihasználatlanul, szin-

te „raktári ócsakavasként” hever, ennek a célnak szolgálatában minél előbb rendelkezésre bocsássák és megkezdjék annak a kisvasútnak létesítését, mely a tanyavilágot szorosan beviszi a város életébe. Hajdúszoboszlót nyári 20.000-es idegenforgalmával közelíthoza Debrecenhez.

A Bihari-telep egyike azoknak a külsőségeknek, melyeket legközelebből érint a terv megvalósulásának lehetősége. Ha a villamos végállomása egyidejűleg a tanyai vasút itteni részének kiinduló pontja lesz, az a telep fejlődésének újabb lehetőségeit jelenti.

KULTURÁLIS TEREN

azonosak a Bihari-telep lakosai-

Állítsák át a Világítási Vállalat kazánjait gáztüzelésre, később vezessék Debrecenbe a berekböszörményi gázt

Napjainkban Debrecen legfontosabb problémája az áramszolgáltatás kérdése. A szénhiány, a közlekedési zavarok miatt késedelmesen érkező szénzállományok miatt még a magánvilágításra sem telik a Világítási Vállalat által termelt áramból s az ezernyi ipari munkásnak kenyeret adó üzemek, vállalatok pedig ipari áram híján leállásra kényszerülnek.

Felvetődik a gondolat, hogy Debrecen áramszolgáltatását új alapokra kell tennünk. A modern áramtermelés már nem a drága és egyre kevesbedő szénre támaszkodik, hanem új energiaforrások után néz. — Magyarországon, sajnos, még nincs számbavehető vízierő, amely a legolcsóbb energiaforrás. Ellenben annál gazdagabb az ország a most egyre nagyobb mértékben feltárára kerülő földgázzal.

Középfokú megoldás lenne tehát Debrecen áramszolgáltatásának alapjául a földgázt venni. Debrecenben is van földgáz, igaz, csak csekély mértékben. A két két napi termelés kb. kétezer köbméter; ez csak a helyi gázszükséglet fedezésére elegendő, arra is csak szűkös. Lehetőség van rá, hogy újabb fúrások útján gazdagabb gázkutak bányában adnának ebből a természeti kincsből. Akadályt képez, hogy a fúrás ma sokba kerül és nagy hiány van a fúrások szükséges csőanyagban.

De nem is kell újabb fúrás lehetőségére várni. A nehéz szénhiányt sürgős és azonnali megoldást követel. Szakértők szerint 1000 köbméter gáz levegőbe megy a debreceni gázkutaknál. Ez a hasznosított 2000 köbméterrel együtt 3000 köbméter. Ez olyan mennyiség, amellyel nem lehetne oldani a szénhiányt.

Jelenleg is az a helyzet, hogy a földgázt bevezetik a Világítási Vállalat telepre a tartályokba, tehát ott van a telepen, azon a telepen, amely a szénhiány miatt nem tud elegendő áramot termelni. Önként felvetődik a megoldás, hogy az áramtermelő kazánok alá kell vezetni a gázt és szénhiány esetén azonnali gázra átkapcsolni a kazánok tüzelését. Ha szén nem érkezik, vagy nem elegendő mennyiségben, az esetben a köz érdekében ki lehet kapcsolni az egész város gázszolgáltatását és az egész város gázmennyiségét a villamos művek kazánjainak fűtésére fordítani.

A szakértők dolga a megoldás, de bizonyos, hogy erre mód van. Elegendő arra rámutatni, hogy Hajdúszoboszló villanytelepét is gázzal fűtik és a gáz segítségével termelik ki a villamosenergiát. Ezt a megoldást Deb-

recenben is alkalmazni kell és így elkerülhető volna az a rengeteg mizéria és kár, ami a közönséget és elsősorban az ipart, tehát közvetve a munkásokat is a villanyáram korlátozásával és teljes kikapcsolásával. Nyomatékosan ajánljuk ezt a

reklamációt a Világítási Vállalat vezetőségének, hogy a közönség és elsősorban az ipart, tehát közvetve a munkásokat is a villanyáram korlátozásával és teljes kikapcsolásával. Nyomatékosan ajánljuk ezt a

reklamációt a Világítási Vállalat vezetőségének, hogy a közönség és elsősorban az ipart, tehát közvetve a munkásokat is a villanyáram korlátozásával és teljes kikapcsolásával. Nyomatékosan ajánljuk ezt a

Mi lesz a világítási Vállalat tartalékkazánjával?

A Világítási Vállalatnak négy kazánja van. Ezek közül kettő megsérült a villanytelepet ért emlékeztető légitamadásnál. A megmaradt kettőből egy tartalékkazán, amelynek kijavítása már hónapok óta folyik. A javítási munka már befejezéshez közeledett, a revízió megtörtént és a kazánt már próbayomásra készítették elő; amikor észrevették, hogy a kazán egy helyen szivárog. Repedéseket fedeztek fel rajta. Az országos kazánvizsgáló-bizottság elnöke, Pell József Debrecenbe jött a kazán felülvizsgálatára. Miután beleegyezett a hiányok házi kijavításába, a helyreállítási munkák tovább folytak. Most az iparügyi minisztériumból szigorúhangú felszólítás érkezett Palaky József miniszteri tanácsos, debreceni iparfelügyelőhöz. — Amelyben elrendelik a munkálatok abbahagyását és a kazán Budapestre szállítását, mert ez Debrecenben nem végezhető el a szükséges szakértelm hiján. A Világítási Vállalatnak

Heti krónika

KÜLPOLITIKA. A világpolitikának mindig nagy eseménye volt a „három nagy” találkozási pontja, melyek a háború alatt váltak rendszerezővé, amelyek a háború után is folytatódtak a bonyolult kérdések megoldására. Most újabb három találkozó lehetősége merült fel a láthatáron, melyet ezúttal Truman amerikai elnök kezdeményez, ezúttal Amerikában. A helyzet nagyon is megérett arra, hogy ismét a három nagy lánsson hozzá az összekuszálódott problémák kibogozásához. A világpolitika lázgerője nem mutat olyan határozottan lefelé, ahogyan azt a béke után vágyó emberiség szívesen látná. — A német kérdésben legutóbb a moszkvai rádió hallatta hangját, bírálva a szociáldemokrata Schumacher magartását. A rádió megállapítja, hogy az angolszász töké erősen kezd behatolni a német iparba. — Hosszú vajadás után megszületett az új olasz kormány melynek hat keresztény, három-három szocialista és kommunista tagja van. — A lengyel és bolgár választások foglalkoztatták az angol politikai életet. Az aisházban Mayhew külügyi államtitkár közölte, hogy a brit kormány nem tekint a lengyel választásokat a lengyel népákarat kifejezőjének, a „romániai választások pedig nem segítettek elő a brit-román kapcsolatokat kiélejtését.” — A bolgár kormány

DEBRECZEN 5 OLDAL 1947 febr. 9.

módot az illetékes tényezők figyelembe. Távlatban megoldásnak kínálkozik a Debrecenből nem messze felárt új gázkutak földgázának Debrecenbe vezetése. Debrecenből 60 kilométerre, Berekböszörményben hatalmas gázkutakat fúrtak, amelyeknek egy napra termelése értékesítésünk szerint a 100.000 köbmétert is eléri. Igaz, hogy ennek csak 40 százaléka tiszta földgáz, a többi széndioxid, de ez is oly hatalmas mennyiség, hogy Debrecenbe vezetése a villanyáram termelésére, a tervbevetett ipari zóna árammal való ellátására és a gázszolgáltatásra is elegendő volna.

A berekböszörményi gáz nagyművelés, így megfelelő átmérőjű vezetékkel könnyen eljut Debrecenig. Ha berekböszörményi fúrák további eredményekre vezetnek, akkor az ottani gáz Debrecenbe vezetése a város jövője szempontjából újabb perspektívák nyílnak meg. Arról is szó lehetne például, hogy a város centrumában lévő nagyobb bérházak, középületek gáztüzelésű kazánokkal adnának központi fűtést.

Érdeemes a városnak ezekkel az elgondolásokkal foglalkozni, mert a város jövő fejlődése szempontjából nagyszabásúak. A kazán Budapestben, a Ganzgyárban elkészítése félmillió forintjába kerülne. Ezért újabb vizsgálatot tartottak a kazánon Horváth László műszaki főmérnök, az iparügyi minisztérium kiküldött bevonásával. Műtájak vettek a kazánlemezéből és felküldték Budapestre, ahol a Műegyetemen mikroszkópi vizsgálat után döntenek a felül, hogy Debrecenben végezhető-e el a kazán kijavítása.

Debreceni illetékes hatóságok véleménye az, hogy igenis, elvégezhető a kazán kijavítása, annyival is inkább, mert a kazán javítási munkálatai már szinte befejeződtek és a kazán, mint tartalékkazán egy évig még teljesítheti hivatását. — Annál fureszabbnak tartják Pell József eljárást, aki helybenhagyta Debrecenben jártkor a kazán helyben házilag való javítását; ellenben a minisztériumban panaszt tett és a Ganzgyárban való kijavíttatását javasolta.

KÖZÉRDEKŰ LEVEL

N. Szerkesztőség! Magam is azok közé tartozom, akiknek február 1-től kezdve csak 15 deka kenyér jár naponta. Szabályszerűen beadtam a körzeti írodába kenyérgyegyet. Ott egyszerűen levágták a 20 és 15 deka fejadag közti különbséget kitévő gyegyet. Hivatalos nyugtát azonban róla nem adtak. Így nem tudom igazolni, hogy valóban beadtam gyegyet és levonattam a különbséget.

Intézkedést kérek, hogy a 15 deka jogosult személy a körzeti írodában hivatalos írást kapjon jegyei beadásáról. ALÁÍRÁS

Angoraszórt legmagasabb napi díj minden mennyiségben vásárol ANGORA IPAR Budapest, Bajcsy Zsilinszky út 15-d. (Bazilikánál.)

ANGORA gubancol, rövid szőrt kg-ént 60 forintot árban vesz, bevásárlót keres Angorakereskedelmi, Budapest, Lohol-u. 4-b. Szállítás utánvéttel.

GOBELIN garnitúrát megvételre keresek „kézpénz fizetéssel” kézimunka jellegűre

— A moszkvai rádió a magyarországi földalatti összeköttetéssel kapcsolatban kijelentette, hogy Magyarországon a reakció ellen nem folyt elég következetesen és erőteljesen a harc. A magyar demokrácia érdeke, hogy gyökerestől kitépjék a fasiszta maradványokat. — Az egész magyar sajtó és politikai élet melegen ünnepelte Vorosilov marsallt 66. születésnapja alkalmából.

A Független Kisgazda Párt politikai bizottsága a kibontakozás érdekében kiadott deklarációban felhívja a többi pártot a pártközi tárgyalások megkezdésére. Kérdés ez a politikai bizottság döntött személyi kérdésekben is. Kizárta tagjai sorából az öszeesküvésben való részvétellel alaposan gyanúsítható képviselőket, több képviselőt kizárt ezenkívül a kibontakozás érdekében, többen — köztük Parragi György — kitéptek a pártból. Összesen 22 képviselővel csökkent a párt képviselői csoportja. — A Szociáldemokrata Kongresszus választásában a hivatalos lista győzött. — Nagy Ferenc egy éve miniszterelnök. „A magyar nép — írja ezzel kapcsolatban a Magyar Nemzet — Nagy Ferenc helyzetében a saját súlyos helyzetét és tragikus sorsát látja és ezért áll mögötte hűséggel és szeretettel miniszterelnökségének egy éves évfordulóján”. — A magyar békeszerződés aláírására 10-én délután 6 órakor kerül sor Párisban. A szerződés aláírásával megszűnik a hadállapot Magyarországon és a szövetséges hatalmak között. Mint Washingtonból jelentik, az USA hasmarosan ratifikálja a békeszerződéseket. Ugyancsak itt említtük, hogy miután a magyar nemzetgyűlés elfogadta a békeszerződés megkötésére adandó felhatalmazást a kormányának. Gyöngyösi külügyminiszter csütörtökön délután Párisba utazott. — A szovjet kormány újra jelét adta békekeletének: a Vörös Hadsereg hatkorosztályát júniusig leszereli. — A magyar kormány a nagyhatalmak közbelépését kéri a szlovákiai magyarülődészekkel kapcsolatban. Ugyancsak a szlovákiai magyarok védelmét kérte Mindszenty hercegprímás az angol királytól, Truman elnöktől és a Vatikántól. — A belügyminiszter újabb jelentést adott ki a köztársaságelleni összeköttetésről, melyben Kovács Béla, a Kisgazdapárt országos főtitkárnak szerepéről van szó. — Erős János köztársasági miniszter bejelentette, hogy az angolszászoktól gabonát vásrolunk. — Izgalmas napja volt pénteken a Nemzetgyűlésnek.

Angoraszórt legmagasabb napi díj minden mennyiségben vásárol ANGORA IPAR Budapest, Bajcsy Zsilinszky út 15-d. (Bazilikánál.)

ANGORA gubancol, rövid szőrt kg-ént 60 forintot árban vesz, bevásárlót keres Angorakereskedelmi, Budapest, Lohol-u. 4-b. Szállítás utánvéttel.

GOBELIN garnitúrát megvételre keresek „kézpénz fizetéssel” kézimunka jellegűre

Negyedszázad a magyar színművészet szolgálatában

Balecz István, a Csokonai-színház igazgatója 25 éves színművész jubileumát ünnepli Debrecenben. Egy viharos emberöltő szálguldott el a negyedszázad alatt az emberiség felett és a történelmi idők zaja nem kedvez annak a finom, halk munkának, amit a kultúra emberei végeznek. A magyar szó csengő muzsikájába éveken át durva kontrasztként rikoltott bele a háború lármája, bombák robbanása, a légtelenség sötétjébe borult városokban, a bunkerek vakondok életére kényszerített emberek számára nagyon sokszor nem gyulhatott ki a rivalda fénye, a lámpák patszó sugara. Súlyos időkre esett ez a 25 éves művészi munka, olyan napokra, amikor az eszmé emberei háttérbe szorultak. Ilyen korban, amikor akadályverenyé vált a színjátszás, sokszorosán érdemnek számít, hogy Belezny István hűséggel, fanatikus hittel, a művészet oltárára szerelmével állt mindvégig azon a poszton, ahova Isten keze állította.

Ez elsősorban az, amit ezzel a jubileummal kapcsolatban el kell mondanunk.

25 évvel ezelőtt, a Yu-Shi c. operát előadásán egy égőszemű, karsú, fiatal fiú lépett a Csokonai-színház színpadára. Belezny István, az új honvivő mutatkozott be olyan partnerek között, mint Helvey Erzsébet, Kálmán M., Szigei Jenő. A Helvey-Nádasi primadonna-honvivőn affaire nyomán kiborított honvivő-válság megoldására szerződött le Kardoss direktor Belezny Istvánt, akiben izzott az ambíció, alig várta hogy színpadra kerülhesse és a próbák napjai alatt is délutánonként kiment a Nagyerdőre és beledzsekkelt a puha melódikát az erdő nagy csöndjébe.

Belpöje után felzúgott a taps, a debreceni közönség egyszerű szívvel zárta a gyerekkorú, húszéves honvivőt és ez a tapasztrófa, forró siker, mely végig beárazta a negyedszázados gürögő színészorsót, örökre eljegyezte Debrecenét.

Debrecen... Ide kanyarodott először kisebb kiterítők után mindig Belezny István pályája. Itt aratta első színpadi sikereit, 21 éves korában a „Cigányzerelem” bravuro, újszerű ötletekkel, finom gaggeikkel teleszórt rendezése után itt lezár a Csokonai-színház főrendezője. Ide tért vissza Pozsonyból, Pécsről, a budapesti Magyar Színház színpadáról újra és újra és végül itt vállalta a Csokonai-színház igazgatását.

Keserű humorral valahogy így mondta el ezt beszélgetésünk során Belezny István:

— Itt lettem színész... Itt rendeztem először... Debrecenben nőtültem meg... Itt vállaltam színgazgatást és — Itt mentem lönkre...

Nem titok ugyanis, hogy a debreceni színház, ugyanúgy, mint az egész vidéki színpadok — válságfajta küzd. Más városokban botrányok robbannak ki, a színészek nem kapják fizetésüket. Debrecenben pontosan megkapták még eddig gázsijukat a színészek, de a színgazgató minden értékét feláldozta, hogy kötelezettségének eleget tehesen.

Bizalmas beszélgetés során, a jubileumi előadások előkészülete közben baráti körben mondotta Belezny István:

— Hígyjétek el, nem szívesen veszem ezt a jubileumi ünnepeket. Ma olyan idők vannak, amikor munkával kell ünnepelni, valamint négy tettel. Egy szempontból mentem bele, hogy megrendezők a jubileumi előadást, annak az érvnek engedtem, hogy az

előadás bevétele megint egy kis levegőt ad, meghosszabbítja az életüket, a munkalehetőségeiket, biztosítja néhány napi kiadását a színháznak. Ezért, csakis ezért engedtem a színészeln rábeszélésének.

A „Lilom”-ról beszélünk, erről a csodálatos szép darabról, amelyben Molnár Ferenc, a színpadtechnika utólréphetetlen hűvése a költő szívét is megtáplálta magában. Miért ezt a darabot választotta jubileumi előadásra? — kérdezzük Belezny Istvántól.

— Évek óta mindjobban a próza felé fordultam — mondja Belezny István. — Régi vágyam, hogy eljuttassam Lilomnak, ennek a szíval megvert ligeti csibésznek csodálatos szép szerepét. Mint honvivőnk, ez nem sikerült, mint színgazgató nem akartam, hogy azt mondják: elveszem a jó szerepet színészelmtől. Most azonban, mint jubilánsnak talán megbohosítják, hogy eljuttassam.

Akkor a próbán látták Belezny István „Lilom” alakítását, tudják, hogy eredeti fel fogásában, játéknak könnyű meleg líráján át felejthetetlen művészi élményt kap a jubileumi est közönsége.

Egy magyar színész, egy vidéki színgazgató 25 éves munkája után álljunk meg pillanatra. Beszéljünk most talán a művészet után a színgazgatóról, aki szinte támogatás nélkül, helyt áll posztján a legnehezebb időkben is.

25 év után megmaradt a forró sikerek emléke, a jól végzett munka öntudata és — színházi felismerése. A többi elvitte az elmúlt öt hónap, sőt szeptember óta 37.800 forint adósság és 47.000 forint adó terheléssel Belezny igazgatót. De a társulat tagjai mindig pontosan megkapták fizetésüket a legnehezebb napokban is. Belezny István minden elismerést megérdemelt azért a bravurért, ahogyan színt. egyedülállóan az ország magán-színházai között saját erejéből megbirkózott a közönséggel, az elmúlt hónapok nehézségeivel. Ezt nem tették mérlegre, azok a gáncoskodók, akik tájára sem járnak a színháznak, nem látják azt a halálra harcot, mely egy gyönyörű művészi program jegyében indult el szezonkezdetén hatalmas társulattal és ma — 120 ember pusztja kényerének biztosításává vált — az igazgató hibáján kívül.

A szegedi színház 11 millió forint állami támogatást kap. Ezzel lehet következetesen kitartani egy kultúrterv mellett, de ma a debreceni színház azzal is hivatást teljesít, hogy színészel kényerét biztosítja, néhány gondtalan órát szerez a nézőnek és közben megkísérel egy kis irrodalmi is beolpni a közönségnek. Mert Klau-bund, Kisfaludy, Moliere, Shakespeare műveinek előadásain a színház fűresen tárogott, még a kifogásokat emelők sem voltak ott a nézőtérben. Ameddig a színházat olyan adókkal és közterhekkel sújtják, amelyeket vicelni képtelen, ameddig egyetlen munkás, vagy ifjúági-előadás sikeres megtartásához sem akad megfelelő szervező erő, vagy szerv, ameddig a bálók, mulatságok százaival vonják el a színházról a közönséget, addig üres szólam itt irrodalmi színlírat hangoztatni. Belezny direktor bebizonyította, hogy értékes műsort akar adni, de rajta kívül ennek megvalósítását senki nem segítette elő.

Negyedszázados művészi munka határkövével csak a legösszintébb elismeréssel emlékeztetünk meg arról a heróikus munkáról, amit a színház egyensúlyban tartásáért végez Belezny színgazgató. Hogy napjainkban többre nem teltek: ez nem rajta múlik...

Magyar költők szólnak

MAGYAR TÉL

A kedvi kocsona ablaka világos,
Fehérvirágos, mint a temető,
Hol a nap éppen vérvörösen áldoz
S a hold sápadt sarlója egyre nő.

Az este jő és a fehér keresztet
Nagy békesége kériget felénk,
Széld magánya a mély, ősi kertnek,
Hol megpihen majd minden nemzedék.

A tünde ég pásztortűz leassan
Kigyulnak rendre és az ég alatt,
A temetőben és a kocsmaszájban
Egy néma angyal halkán áthalad.

A szárnyakat hallják egy pillanatra
A vén lyók a bús holtak, csöndbe lenn,
A Bodri székül, a havat kaparja
S a kakukkóra megáll hirtelen.

Bahona, bánat, horok és botország,
Mind összekapnak és a kocsona zög,
Felszengenek az átkok és a nóták
És dűngetik a temetőkaput.

JUHÁSZ GYULA

A szénakazal alatt találtak meg egy nyilast

A rendőrség állományát megerősítve a Rompa Imre pékségét, aki két esztendőig bujkált Budapesten a az elmúlt hetekben ment haza Hajdúböszörménybe. A nyomozók napokon át hasztalan keresték, végül egyik hozzátartozójánál a szénakazal alá rejtőzve találták meg.

A rejtékhelyéről előállított nyilast Debrecenbe kísérték és kihallgatták. A rendőrség megállapította, hogy Rompa 1938-ban önként lépett be a hajdúböszörményi nyilaskeresztes pártba, ahol csakhamar vezetőszerepet játszott, ünnepélyesen a nyilaspárt nevében beszédeket mondott, melyben Hitlerrel és a nyilaskeresztes eszméket dicsőítette.

Önként jelentkezett a Felvidék-

re induló szabadesapatba, majd a finnországi szabadesapatba is. Hat hónapot töltött Finnországban, vallomása szerint azonban harcra vetésére nem került sor. 1943-ban kikérült mint katona Lengyelországba és a fronton, mikor érte-sült 1944-ben arról, hogy a németek megszállták Magyarországot, levelet írt a hajdúböszörményi izr. hűközségnek, melyben diadalittas hangon közölte, hogy most elérkezett az óra, amit ő birdeített, elbánnak a németek a zsidósággal, de ha mire visszatér, még maradnak köztük, azokat cseesszopóttól együtt ki fogja irtani. Általában a nyomozás megállapította, hogy a hajdúböszörményi zsidóság egyik főállódzóje volt.

Gyarapszik a rendőrség anyagi felszerelése

Dr. Molnár Győző rendőrelvező, a debreceni főkapitányság vezetője tegnap a városi közigazgatási bizottságban beszámolt a rendőrség anyagi felszerelésének örvendős gyarapodásáról. Két Jeep-et kapott a rendőrség, amelyeket rövidesen üzembe is állítanak. A kerékpáros szakasz, kerékpáros járőrök felállítására 30 vonalon át kerékpárt kaptak. A rendőrelgényesség márciusban új kimenőruhát kap.

A debreceni tanácsfő felállítására rövidesen sor kerül, a Wesselenyi-utcai lakótelep helyreállítási munkálatainak befejeztével. 350 új rendőr fog itt hathónapos kiképzésben résztvenni. A kiképzés tartalma alatt Debrecen közbiztonsági szolgálatába is bekapcsolják őket.

Polgári személyek hazahozatala

Az orosz és magyar hivatalos szervek között elv megállapodás jött létre, hogy az elcsúszott polgári személyek hazahozatassanak. Ennek keresztülvitele céljából a Fegyverszüneti Bizottság 1945 március 18-án kelt rendelete a Magyar Vöröskereszt Debreceni Fiókja 9-15 óráig úrlapokat állít ki és juttat el a külügyminisztérium illetékes osztályához, az itthoni hozzátartozók kérésére.

Polgári személynek számít az, aki ebben a háborúban mint katona nem vett részt (levették, rendőrök, munkaszolgálatosok polgári személynek számítanak).

Csakis ezen meghatározás alatt értendő polgári személyek hozzátartozói jelentkezhetnek a hazahozatalhoz szükséges úrlapok kiállítására vé-

DEBRECZEN 6. OLDAL 1947 febr. 9

Debrecen felé. Utközben Mipepéres alatt kénytelenek voltak megállni, géphiba miatt. Mialatt a gépkocsit javították, Öttagú társaság meglátta és véresre verte őket. Közben a helyszínre érkeztek a rendőrök, a támadók azonban azokat is meglátadták. Végül a rendőrök megfeszítették az ittas állapotban lévő társaság tagjait és Kovács Imre, Kovács László, Kovács Ferenc, Horváth Sándor mipepéresi lakosokat előállították a rendőrségre. Az ügyben megindult a vizsgálat.

Próbálnak a DÖG-ök...

Tulja-e Ön, mi az a DÖG? Sokan tudják már... A Debreceni Öregdiákok Gárdája. Jövő vasárnap, február 16-án, délelőtt fél 11 órakor a Vízszínházban rendezendő vídám matinéen mutatkozik be a hat DÖG Debrecen közönségének. Ötlet, humor, vídamság jellemzi két és félórás szórakoztató műsorukat, amelynek minden száma saját szerzeményűk.

A pécsi Öregdiákok sikerét irigyleték meg ezek a debreceni fiatalok. Velük akarják felvenni a versenyt s meg akarják mutatni, hogy Debrecen sem maradhat el Pécs mögött.

Egy fiatal, szép leány a „cég reklámja”, a „férfiak” pedig: két jogi doktor, két jogszigorló és egy vegyész-szigorló. A nyárra már valamennyien doktorok lesznek.

Jövő vasárnap avatja őket majd a debreceni közönség a szórakoztatás tiszteltbeli doktorává...

Éjt nappalá és nappal éjjel téve próbálnak, lelkesen dolgoznak, hogy az olcsó helyiárak tízszeres értékét adják közönségüknek.

Nagy terveik vannak. Ez az első matinéjük az indulás csak. Azok, akik próbáikat látták, azt mondják, hogy nemcsak a pesti színpadokon is látni lehet majd a Debreceni Öregdiákok Gárdáját!

HIRDETMEY

A szennyvíztelepől visszamaradt területek borbéccása

A városi Tanács a szennyvíztelepen lévő 1466 négyzetföld területű, ó. n. vegyes gyümölcsös, cca 6 hold 1063 négyzetföld barackos elnevezésű gyümölcsös, cca 1 hold 633 négyzetföld szilvás elnevezésű gyümölcsös, cca 3 hold 941 négyzetföld almás elnevezésű, cca 1 hold 1536 négyzetföld meggyes elnevezésű gyümölcsös parcellákat a folyó gazdasági évre február hó 13-án délelőtt 9 órakor a városháza I. em. 26-27. számú szobájában árverésen szombathéddra. Ertesíti tehát a Tanács mindazokat, akik az ingatlant hérvévenni kívánkoznak, hogy az árverésen jelenjenek meg. Az árverési feltételek előzetesen a városháza 1. emelet 4-es számú szobájában tekinthetők meg, valamint az árverés alkalmával a helyszínen. Városi Tanács.

Hírek hadifoglyokról

Az alábbiak vagy hozzátartozók levél átvétele végett jelentkezzenek a Vöröskeresztnél (Hatvan-u. I. emelet): Mészáros Gyula, Balogh Gyula, Bartha György, Sándor Károly, Jakab Béla, Pardi Gábor, Báka Andrács, Menyhart Barna, Klein János, Kálmán György, Klein Benjámin, Mentel Martin, Tóth Mihályné, Polgár Lajos.

Vesünk — eladunk
comp. hálók, ebédők, recamlék, töl és fekvő garnitúrák, szőnyegek, festmények
Ugyanott mindenemű lakberendezési tárgyak vétele.
Ivány Endre
bútortervező, Piac utca 67.

Tisztelettel értesítem megrendelőimet, hogy
cipésműhelyemet
Batthyány-u. 12. szám alól (Kassa-útól nyíló)
Kemény Zsigmond-u. 15. szám alatti lakószobra helyeztem át.
NAGY IMRE cipésmester.

Kerékpár,
alkatrészek, szerszámok,
fegyver, löszerek,
műszakiáruk,
villamosságai cikkek
KALICZKY ERNŐ
PIAC-UTCA 83.

Autósok!
Fagyálló olaj
GESZTI-nél Széchenyi-u. 13.
Vacum Royal előtti benzinkút megnyílt, állandóan üzemben.

Az új közellátási felügyelő első jelentése

A városi közigazgatási bizottságban bemutatkozott Hankóczy Ferenc közellátási felügyelő, a debreceni felügyelőség vezetője. Ory István főispán köszöntötte, mint a bizottság új tagját. Hankóczy Ferenc válaszában kijelentette, mindent elkövet, hogy a közellátási felügyelőség körül felkavart hullámok elüljenek s munkájához minden hatóság támogatását kérte.

Első jelentésében Hankóczy Ferenc bejelentette, hogy Debrecenben január hónapban 566 sertést vágtak le közbiztonsági, a magánvagyonok száma 1986 volt. Összesen tízezer kilogramm sertészsírt szolgáltatott be. Debrecen a beszolgáltatási statisztikában a 16. helyen áll. Gaboránban 60 százalékos, burgonyában 42 százalékos, olajos magban 99 százalékos volt a beszolgáltatás mértéke.

Dézsma-beszolgáltatás

Felhívom az érlelti engedéllyel rendelkezők figyelmét a közellátási ügyi miniszteri rendeletre, mely szerint az 1947 március 15. után beszovaltattott dézsma mennyiségnek csak a kétszorosára lehet majd az érlelti engedélyt kiadni.

Minden érleltre jogosultnak érdeke lehet, hogy a még megöröklési szándékozott gabona dézsmaját valamelyik kijelölt kereskedőhöz március 15-ig D-jelű vételi jegy ellenében beszovaltassa még akkor is, ha az érlelti engedélyt kért, vagy gabonáját megörökléni csak az időpont után szándékozik is, mert a március 15. előtt beszovaltattott dézsma alapján a későbbi időpontban kiadott érlelti engedély is a dézsma megszerzése, illetve háromszorosára lesz.

Mezőgazdasági munkás (konvenció, sommunkás) ha igazolja, hogy az örökléni kívánt gabonát március 15. után kapta munkabér, konvenció fejében, a később beadott dézsma után is négyeszeres érlelti engedélyt kap. **Polgármester.**

Ujságírók Görbe Éjszakája: február 22

Közel két évtizedes hagyomány, hogy a farsangtól Debrecen szórakozni vágyó közönsége az UJSÁGÍRÓK GÖRBE ÉJSZAKÁJÁN vesz búcsút. A debreceni ujságírók ezidén is megrendezik hagyományos báljukat az Arany Bihában február 22-én, szombaton este. A helyi ujságíró gárda minden tagja a saját munkáitól megszokott ötletekkel, újításokkal, meglepetésekkel várja az előjellek szerint hatalmas közönséget. Nívós és szórakoztató vidám műsor, jelmezesek karneváli felvonulása, szépségverseny és itt fel nem sorolható ezer meglepetés, nem utolsággal pedig igazi vidám bál hangulat teszik feljebb emelendő a farsang utolsó mulatságát, az UJSÁGÍRÓK 1947. ÉVI GÖRBE ÉJSZAKÁJÁT.

Közeleg a jóságkihajtás ideje

zért a szükséges legelőterület biztosítása céljából felhívja a városi gazdasági hivatalt az érdekelteket, hogy előzetes tájékoztatót vegyenek a hivatalnál (városháza, félelmet 2-es sz. szoba) bejelenteni, hogy milyen és hány darab jóságot

Ia textilárak:

Flanell

Inganyagok

Zefir és kartonok stb.

tartós munkásbakancsok érkeztek a Mezőgazdasági Szövetkezeti Központ Kirendeltségéhez, Hunyadi-utca 13. sz.

Mezőgazdasági cikkek, felszerelések, anyagok állandóan raktáron.

Telefon üzlet: 262., iroda: 427-395.

szándékoznak úgy a hortobágyi, mint a becső legelőre kihajtani. Ez alkalommal közöttük az is, hogy a közös juhnyájhoz számadópsztor fogadása február hó 16-án délután 3 órakor lesz meg-

tartva. Ezen állást elnyerni szándékozik a jelzett időben pontosan jelenjenek meg a Független Kisgazdapárt helyiségében. Gazdasági intéző.

A hét fontosabb rendeletei

A 26. számú hivatalos lapban van a rendelet a kézműipari üzemek által birtalpon készített cipők áráról. A rendelet különbséget tesz a 10-nél kevesebb és 10-nél több alkalmazottal dolgozó üzemek árai magasabbak, így pl. borjúbox felsőrészrel, krumplalappal egy férfi félcipő termelői ára 139, fogyasztói ára 173; ugyanez a cipő 10-nél több munkással dolgozó üzemenél 118, illetve 156. Rendelet van a cukrászati áráról. Meghatározott súlyú süteményekre osztályonként külön árak vannak megállapítva. Egy tortaszett (mokka vagy diós) vidéken legfeljebb 1,80 forint lehet I. oszt. cukrászdában.

A 27. számú Kézilapban van a cséplőgépkeresetből és a malmi megtakarításból származó gabona- és lisztkészletek beszovaltatásáról szóló rendelet. Március 15-ig kell bejelenteni a 18 éves életkor el-

érését a rendőrségi bejelentővalatnál.

A csütörtöki 29-30. számú hivatalos lapban van a kormányrendelet az öregségi, rokkantsági, özvegyességi és árvasági biztosításról szóló törvény egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló kormányrendelet.

A pénteki 31. számú Magyar Kézilapban kormányrendelet jelent meg, amely szerint a nyugellátások korlátozásával kapcsolatos eljárást február 28-ig kell befejezni; ugyancsak addig kell befejezni a B-lista-revizióval kapcsolatos eljárást. A mák a továbbiakban az eladó és a vevő szabad megegyezésével kikötött áron hozható forgalomba. Azoknál a gazdánál, akik gabonabeszolgáltatási kötelezettségüknek legalább 90 százalékban, burgonyánál 80 százalékban, olajosmagvaknál 70 százalékban tették eleget, helyszíni elszámoltatás lesz a közellátási ügyi miniszter rendelete értelmében.

Közellátás

Finom kész és bab kiutalás. Értesít a közellátásügyi igazgatóság a fűszerkereskedőket, hogy február hó 11-én, kedden és 12-én, szerdán finom liszt és bab kiutalás lesz s ezért utalványalk átvételét véget jelentkezzenek.

Liszt és só jegy elszámolás. Felhívja a közellátásügyi igazgatóság a fűszerkereskedőket figyelmét arra, hogy a január havi 2-es sz. liszt szelvényével és a január havi 5-ös szelvényével február hó 11-én, kedden és 12-én, szerdán okvetlen számoljanak el.

Margarin kiosztás. Értesitem a zsírgyógyellátott lakosságot, hogy a zsírgyógy 9-es számú szelvényére 8 deka margarint szoigaltatnak ki a háspaiások a hivatalos áron február 22-ig. Értesítjük a Statusquo és Orthodox izr. hit. közösség tagjait, hogy zsírgyógy 4-8. számú szelvényére február 15-ig szelvényenként 15 deka kóser-margarint kaphatnak a két hitközség által kijelölt kereskedőknél. Közellátásügyi igazgatóság.

A Közmunkahivatal felhívja az érdekelteket figyelmét, hogy elmaradt közmunkaváltságdíjak kiutalását és közmunkakötelezettség alól való felmentéseket a nyilvántartó osztály 8-tól 11 óráig eszközöl.

H I R E K

A gör. kat. templomban február 9-én 7 órakor olvasott szentmise, 8 és 9 órakor a tanuló ifjúság szentmiséje, 10 órakor ünnepi énekes mise, 12 órakor csendes szentmise. Délután 3 órakor délutáni istentisztelet.

Evangélikus istentisztelet. Vasárnap reggel 9 órakor a Tüdőszanatóriumban, 10 órakor a templomban, 3 órakor a máv. műhelytelepi állami iskolában, este 5 órakor a templomban, Berettyó-újfaluban a polg. leányiskolában 10 órakor lesz istentisztelet.

69-cel növekedett Debrecen lakóinak száma január hónapban, úgy hogy most 131.407 a rendőrl. leg bejelentett lakosok száma Debrecenben.

Kisasszonyok nyerte a 100 ezer forintos főnyereményt az osztályországi húzásán. Koronczai Ferenc, a Hitebank fővárosi központja egyik kiszűrt tisztviselője. A nyertes nem nagyon mutatta, hogy örülne a főnyereménynek és nem tudja, mit is csinál a nagy összeggel.

Kerekes István közellátási felügyelő helyén marad. Egy hónappal ezelőtt a közellátásügyi miniszter Kerekes István közellátási felügyelőt, a debreceni felügyelőség helyettes vezetőjét Veszprémbe helyezte át. Most a miniszter előbbi rendelkezését hatálytalanította, így Kerekes István továbbra is helyén marad.

Leszárta az anyját egy fővárosi fiatalnő, mert margarinnal kevertet kapott vacsorára. Takács Sándorné 52 éves asszony, Mohai-utcai lakos az áldozat, míg a gyilkos 17 éves. A fiú idegbeteg.

Eloptak 350 kéve tengeri csukát öz. Vértési Jánosné Jókai-utcai lakos Nagymacs 71-72. földjéről. — Ács István sámsoni lakos földjéről pedig 126 kéve kukoricaszárat lopott el két fiatalkorú, akiket elfogott a rendőrség.

Feltörte a kamaráját feszítő vasas betörő Fodor Miklós hajdúdorogi lakosnak és 280 kg lisztet, 5 kg paprikás szalonát elloptott.

Sorozatosan lopják a tajpfaszerkezeteket és más vasúti berendezéseket ismeretlen tettesek Debrecen-Nagycseréskert között. A MÁV osztálymunkásege feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

Rádiószélhámost nyomoz a rendőrség. Feljelentések érkeztek be a rendőrségre egy rádiószélhámos ellen, aki javításra átvesz készülékeket, a javítás díjára előlegeket vesz fel és aztán sem a pénzt, sem a készüléket nem adja vissza. Legutóbb Pataki Emil Doboz-bérből lakos tett feljelentést ismeretlen tettes ellen, aki rádiódiót javításra átvette és nem adta vissza, sőt a kapott előleget is elcsúszította.

Tetlenség, amit a gyorsárúknak küldött 10.000 darabos cigarettaszomogot megdézsmálta és 300 darabot eltett belőle Bagamérban Rátonyi Sándor MÁV alkalmazotti, Tekei-utcai lakos. Megindult az ügyben a vizsgálat.

A debreceni népbíróság ötös tanácsa szombaton tárgyalta Galambos István 47 éves debreceni, Báthori u. 49. sz. alatti lakos, földműves bűnügyét. A vád szerint a múlt év júliusában a debreceni piacon árelenőrzés közben sértő kifejezéseket használt a rendőrségre és a demokráciára. A tárgyaláson a tanúk ezt nem igazolták be, mire a népbíróság felmentő ítéletet hozott. A népbíróság felbontotta.

Símai gyorsiskolában általános beiratkozás. Piac 73. Államvizsga. Vidékieknek vasútkedvezmény.

Felakasztotta magát Tépén Gyulai László 46 éves fűszerkereskedő. Mire rátaláltak már halott volt. Tették oka életuntagság.

Engedély nélkül szállított be Hajdúsámsonból Debrecenbe Lisztet Süvítő Mihály hajdúsámsoni lakos. A törvényszék uzsoraegyes bírójára elé került, ahol már bemutatatta az utólag megszerzett szállítási engedélyt. Ennek ellenér. a bíróság megállapította bűnösségét és 200 forint pénzbüntetésre ítélte.

SZALAG, CARBON HURAY, Iparkamara.

Felhívja a Termelési Bizottság azokat a gazdálkodókat, akik a folyó évi tavaszi mezőgazdasági munkálatok során még számlálatlan földterületeik megszántását tractatallal akarják elvégeztetni, hogy ebből szándékukat a felszántandó terület fekvésének és nagyságának megjelölésével azonnal, de legkésőbb február 10-ig saját érdekeltekben is feltüntetni jelezzék be a termelési bizottság jegyzőjénél, Városháza félelmet 3. sz. szobában.

Dr. Balázs József általános orvosi rendelését Tekei u. 36. sz. alatt megkezdte.

Gratifikációs minden ember kézírásából mindenről felvilágosít. Széchenyi 19.

Szóló és borgazdasági tanfolyam. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara február hó 24-iki kezdettel kétéhetes logyenes szóló- és borgazdasági tanfolyamot rendez. A tanfolyam a szóló természet, kezelési, valamint a pince és borkezelési munkálataira nyújt részletes tájékoztatást. Az előadások hétköznap délután 4 órai kezdettel kerülnek megtartásra. Akik a tanfolyam előadásait szorgalmasan hallgatják látogatási bizonyítványt nyernek. Beiratkozás a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Kert gazdasági Ügyosztályán (Hunyadi u. 3. sz.) délelőtt 9-től 14 óráig.

A népbíróság a debreceni „Tisza” című gyógyszerüzem haszonélvezetét Jónap Aladárné szűl. Szabó Eszternek engedélyezte.

Olyan ittas volt, hogy ruháját ment a fürdő vizébe. A debreceni népbíróság ötös tanácsa szombaton tárgyalta Tibai Imre hajdúszobozsólói MÁV váltókezelő bűnügyét, akit a demokrácia védelméről szóló törvény alapján vádolt Garancs Mihály dr. népbíróság. A vád szerint a múlt év augusztusában Hajdúszobozsólón a fürdőtelepen nagyobb társasággal szórakozott Tibai Imre és borzolás közben énekelni kezdett. Tyukodi próbarendőr figyelmeltette, majd igazolásra szólította fel. Ebből vitatkozás támadt, mire beküldték Tibait a közeli őrszobára, ahol a vád szerint szidalmazta a rendőrséget és a demokráciát. Tibai azonnal védekezett, hogy nem emlékszik semmire; annyira ittas volt, hogy előzőleg ruhájától lépett be a fürdőmedencébe. A népbíróság több tanút hallgatott ki, akik igazolták, hogy Tibai nagyon ittas volt. A népbíróság több tanút kiválasztott még meghallgatni és ezért a tárgyalást elnapolta.

Meghosszabbították a huernavetőmag igénylésének határidejét február 28-ig. Ezen időpontig a 20 holdon aluli gazdák igényüket a helyi Parasztszövetségénel, vagy a Földműves Szövetkezetiél jelentésük be.

4867 magyar gyári üzem közül csak 380-at nem ért háborús károsodás adatok szerint, ami azt jelenti, hogy egészen 8 százaléka maradt épen.

Elkészült a vádlat Dani János mészáros lakos ellen, aki 1944-ben az SS kötelékébe lépett. Háborús bűnelekmény miatt került a népbíróság elé.

Figyelem!

Villanyáram nélkül is tudunk dolgozni kézcicsiszoló gépiünkön.

CSERÉP

szemklinikai látszerész
PIAC-UTCA 24.

CSERÉPKALYHA, ZIRKULI, HAL-KÖZ 6.
Székely Szűcs Sándor volt munkavezetője.

KALAP
KISS-nél
Álföldi palota

Irógép
számoló- és sokszorosítógép
javítás - vétel - eladás
Ludmán Ferenc
írógép-műszerész mesternél,
Piac u. 40. Hangya-átjáró.

Szőnyeg, függöny, butorszövet, linóleum, ruha- és kabátszövetek, paplan, flanell, karton, pokróc, köt-szövöttárak, kozmetikai cikkek nagy választékban
HAAS FÜLÖP és FIAI féle Rt-nál.
Piac-utca 58. sz. Megyeháza mellett.
Telefon: 11.

Egy százalék nyugtallatást kell fizetni a lakás- és üzletbérlet után, 1947 február 1-től a lakás- és üzletbérlet után egy százalék nyugtallatást kell fizetni, tekintet nélkül arra, hogy a bérösszeg felvételéről nyugtát állítanak-e ki vagy sem. Az illeték fele a bérbeadót, fele pedig a bérlet terhére. Az illetéket a postahivataloknál február 15-től 10 filléért beszerezhető illetéktervezési íven illeték-bélyeg felragasztásával kell lerólni. Először a februárban fizetett béreket kell az illetéktervezési ívre rávezetni s az azok után járó egy-százalék illetéket legkésőbb március 5-ig kell lerólni.

Igazolás. Baló Rezső volt hivatalos g. századost a debreceni igazolásokkal foglalkozó II. sz. népbizottsági tanács a letűnt rendszerben elszármazott igazságtalan megúrultatásaiért rehabilitálta, megállapítván, hogy nevezett „személyi üldözés és politikai fel-fogásának a felettes parancsno-kaival való ellentétes irányzata miatt ítélték el” és hogy „a mult-ban a demokratikus eszmékkel való rokonszenvezése miatt érte mellőzés”. A fentiek alapján „a népbizottság az ellítés tényét nem találta rányerve erkölcsileg meg-bélyegzőnek, politikai multját pe-dig teljes mértékben tisztáztának látja.”

Hirdetmény. A magyar belügyminiszter úr körrendelete alapján közlöm a város érdekelte lakosságával, hogy a magyar belügyminiszter úr a már meghirdet-tett rövidített közszégi közigazga-tási tanfolyam kezdését 1947. évi március hó 17. napjában állapí-totta meg. A bentlakó hallgatók-nak f. évi március hó 16-án kell a tanfolyam igazgatójánál jelent-kezniük. A tanfolyamra való fel-vevétel iránti kérelmeket f. évi fe-bruár hó 15-ig lehet a belügymi-niszterhez benyújtani. Polgármes-ter.

Mestervizsgára készülő ipa-tossegédek felvételére! A városi iparsikolában (Burgundia-u. 1. sz.) február hónap folyamán a kö-vetkező ipari tanfolyamok nyil-lanak meg: 1. 60 óras mestervizs-gára előkészítő ipari közigazga-tási és gazdasági ismereti tanfo-lyam, minden szakma részére. 2. 120 óras cipészipari szakrajz tan-folyam cipész és csizmadia segé-dek részére. 3. 120 óras férfi szabóipari szakrajz tanfolyam férfi szabóipari szakrajz tanfolyam női szabóságok részére. 5. 93 óras fodrászipari mestervizsgára előkészítő tanfolyam fodrászsegé-dek részére. 6. 40 óras asztalos-ipari költségvetési tanfolyam, asztalos segédek részére. A tanfo-lyamokra jelentkezni lehet folyó hó 15-ig a városi iparsikolák igaz-gatói hivatalában (Burgundia-u. 1. sz.) a hivatalos órák alatt.

Ügyeletes gyógyszerárak: „Magyar Korona” Vörös Hadse-reg útja 4. „Bocskay” Cegléd ut-ca 22.

* Zászlók, fonalak, kötöttárak Pethő kézimunkaipar, Szent Anna u. 10. Előrajzolások olesón.

JÓ ALLAST AKAR? Tanul-ja géprést, gyorsírást dr. Namé-nyiné gyorsíróiskolájában. Plac 58. Linoleum-házban.

* Emésztését szabályozza a Fe-renc József keserűvízzel.

* Az Újságíró Club műsoros este e héten szombat helyett va-sárnap este 10 órától. Kossuth ut-ca 22.

* Sergiusz grafológus mindent megmond, multat, jövőt, családi körülményeit, felvilágosítást ad hozzátartozóiról. — Felkereshető még rövid ideig a lakásán Arany János u. 63. Vasárnap is.

1945-ös Furmint 6 forint és más toka,hegyajjal (tolcsavai) sajtátermésű bor literenként is kapható. Likay, Plac u. 9. emelet.

* Schaff tánciskolájában (Sas utca 2.) az új tanfolyam megke-ződött. Beíratások még kedden estig. Csütörtökön, vasárnap öt órától üsszátne.

* Új táncanfolyam kezdődik Mész József fővárosi táncanár tánciskolájában Kossuth u. 1. fe-bruár 17-én este 6 órakor. Beírat-kozások I. em. gondnoknál.

* Varrógép javításokat szak-szerűen végez, varrógép alkatré-szek. Újjáalakított varrógépeket kaphatók. Horváth Tihamér mű-vezérszemeszter Hunyadi u. 17.

Eljegyzés, házasság

* Nagy Livia és Felkai Ferenc hírlapíró jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Eljegyzés. Fényes László rendőrnagy a hadnagy és Si-pos Lili (Debrecen) jegyesek.

* Harangi Jucika és Faragó Gábor február 1-én tartották el-jegyzésüket.

* Máté Marika és Kaskó Géza eljegyezték egymást.

* **Jegyespárok felvételére!** Va-lódi tömör 14 karátos jeggyűrűk, ékszerek órák nagy választék-ban Hajdu György ékszerüzleté-ben Plac u. 52. Apolló mozi-val szemben beszerezhetők.

— A Maszovlet repülőjára február 10-től a menetrend így alakul. Budapestről indul 10 óra-kor, Debrecenbe érkezik 10.50 óra-kor. Debrecenből indul 11.10 óra-kor. Budapestre érkezik 12 óra-kor. A Debrecenből induló utasok Budapestben közvetlen csatlako-zást kapnak Győr, Szombathely és Pécs felé.

Hirdetmény. A Magyar Me-zőgazdák Szövetkezete Tiszántúli kirendeltségének átirata alapján közli az elsőfokú iparhatóság az érdekeltekkel, hogy a Tiszavédeki Mezőgazdák Szövetkezete be-j. cég a kijelölt gyűjtő kereskedők név-jegyzékébe felvételre.

* **TÁNCANFOLYAM** kezdődik a Kisgazdapártban. Jelentkezés Naményinéknél, Plac 58. Linoleum-házban. Külön haladó tanfolyam.

— **B-listások átképzése.** Az át-képzőtanfolyamokra jelentkezet-kek részére megérkeztek a minisz-teriumból a kartotékok, melyek kitöltése végett kérem meg a hé-ten személyesen jelentkezni a Közmunkaügyi Felügyelőség hi-vatal helyiségében, Burgundia u. 1. sz. II. em. 16.

— **Ezüstlakodalom.** A debreceni gazdátársadalom egyik kiváló tagja, Szűcs János és felesége, Burai Eszter most tartották há-zasságuk huszonötödik évforduló-ját. Az ezüstartodalom a jubiléó házaspár Mester-utcal otthonában szűk családi körben volt. Magyar Bertalan lelkész mondott imát és áldotta meg a jubiléó házaspárt.

— **Társas összejövetelt rendez-nek vacsorával egybekötve a nyil-lástelepeken.** Az összejövetelt ma este 7 órai kezdettel tartják meg a református Kulturházban, mely-re a város vezetők egyénit is meg-hívják. Az összejövetel keretében tartják fel a város illetékességi előtt a közel 20.000-es lélekszámot számláló Nyilástelep problémáit és kívánásait. A politikamentes összejövetelen Siposs Károly lel-képészter és P. Faddy Ottmár mond beszédet.

— **Értesítem a Sámsoni és Acsádi út környékén lakó gazdá-kat,** hogy a Debrecen Honvéd Jé-lői Csoport a Kassa-úti tüzérlak-tanyában lévő trágyatelepet ki-hordatja. A kihordást feles alapon vállalhatják a fenti gazdák, az Acsádi út mellett fekvő és a Hon-véd Jóléti bérlettel képező Jóna-féle tanya területére. Részletes felvilágosítást a Tüzérlaktanyá-ban Berta István alhadnagy és a Peterfia-utcal laktanyában Nagy Dániel szds. ad.

— **Közönet a Tiszántúli Könyv-és Lapkiadó Rt.-nek.** Hálás köz-szönetem fejezem ki az Igazgató-ság minden egyes tagjának a fér-jem emlékére történt ágyalapít-ványért és a betegségem alatt munkatársai által gyűjtött pénz-összegért. Hálás köszönettel Szv. Flépe Lászlóné Debrecen, Jókai-utca 18.

— **A belügyminiszter legújáb-an halva egyesületet** oszlatott fel. Nagybörzsük sportegyesü-let, nem működő társadalmi egye-sület. Ebben a felosztási rendel-kezésben van a debreceni Feste-tlich Bajtársi Egyesület feloszla-tása is.

— **A földművelésügyi miniszter** cukorrépa feldolgozásból származó 250 vagon melaszt oszt ki a fakar-mányinséggel sújtott területeken. — A melasz ára másszánkint 24 forint.

— **Mexikóban minden fmi-olvasni** tudó mexikói kötelei egy fmi-olvas-ni nem tudó, analfabéta honfitár-sát az írás-olvasásra megtanítani.

— **Tanfői internátus** létesít-nek Kecskeméten. Kecskemétnék igen nagy a tananyag, ahol sok tanító tanít, ezek gyermekeit hé-lyezik el a tanfői internátusban.

— **Az alkalmazottaknak illetmény** adóval való megadóztatás céljából a városi adóhivatalhoz teendő beje-lentése határidejét február hó vé-géig — kivételesen — meghosszab-bították. Felhívja a városi adóhi-vatal a munkáltatókat, hogy az al-kalmazásukban álló bejárónok, ben-lakó háztartási alkalmazottjokat, gazdasági munkavállalókat, kor-csiát, bérlet, dohányost, kertészt, bennkoszlos cselédet, továbbá ház-mestert, házgondnokot, végül az egyszerre 5-nél több alkalmazottat soha nem foglalkoztató munkáltató-kat, hogy segédjeiket, ipari vagy egyéb szakmunkásaikat, nautszamo-saikat stb. február végéig a városi adóhivatal 18. sz. szobájában a délelőtti hivatalos órák alatt az adók átalányozása végett az ugyan-ott 10 filléért beszerezhető úrlapon feltöltendő jelentésk be.

— **A Magyar-Szovjet Művelé-dési Társaság** irodalmi szakosztá-lya f. hó 10-én, hétfőn délután 6 órakor összejövetelt tart a Társa-ság Vörös Hadserg út 49. sz. alatti helyiségében. Érdeklődőket szivesen lát a Társaság. Előadó dr. Kiss Ilona tanárnő.

— **A Kisállattenyésztők Egye-sülete,** amely magában tömöríti a baromfi, nyul, galamb, méhészet, seiyemhernyó stb. tenyésztők nagy táborát, vasárnap, február 9-én délután 3 órakor a Kistemp-lom mellett, Révész tér 1. sz. alatti a ref. egyházzs. tanácstermé-ben tartja első összejövetelét. A nagy gazdasági jelentőségű tömü-rülés minden időszerű kérdést, tennivalót megvitatt. Megérkezett már az állami keltetőgép is, ami a baromfiak szempontjából fon-tos. A további munkarend. Állami támogatás stb. szerepel a tárgyo-sorozaton.

— **450 pár gyermekcipőt in-gyemenesen oszt ki** Nyiregyháza az arra rászorultak között. A vá-rost a Clikta-gyárból vásárolt ké-zel 500 gyermekcipőt kedvezmé-nyes áron és ezt osztja ki ingy-elesen.

— **Árvízveszély fenyegeti Oroshá-zát és környékét.** Az árvízmen-tesítő társaságok a hatóságok tá-mogatásával megnyugtató intéz-kedéseket tesznek az árvízveszély elkerülésére.

— **Férjgyilkosság történt** Ke-rekegyháza. Berkes József 59 éves földműves ittasan tért haza, feleségére késsel támadt, aki szorogatott helyzetben felkapott egy baltát és három hatalmas ütést mért rá. A férj a helyszínen kiszívenvedett.

— **Tizenkét ezer hold** megműve-letlen föld van még ma is Fehér megyében. A termőföldet a néme-tek a visszavonulás során elakná-sították és ezért nem lehet a föld-et felszántani. A termelési bi-zottság most aknaktató tüzsze-részek kiküldését kéri.

— **Magkereskedést nyitottak** a szegedi egyetemi hallgatók. Az ifjúság a minőség magokrol gon-doskodik az üzletnyitáskapcsán. Az árusításra kerülő magokat előzőleg az egyetem kísérleti tele-pén próbálják ki és azután hoz-zák forgalomba.

— **A pénzügyigazgatóság fel-hívja az együttes kereseti és jü-vedelemadó fizetésre kötelezett adóalanyokat,** hogy az 1947. évre szóló együttes kereseti és jüvede-lemadó kivetése, illetőleg oszjály-basorozása céljából 1947. évi fe-bruár hó 15-ig kötelesek bejelentést tenni. A bejelentést a városi adó-hivatalnál kell erre a célra szol-gáló hivatalos nyomtatványon be-nyújtani. A nyomtatvány a városi adóhivatalnál szerezhető be. Az adózó a bejelentési ívet köteles pontosan kitölteni és amennyiben a bejelentési ív rovatal nem len-nének elegendők, a szükséges ada-tókat a bejelentési ívhez csato-landó külön mellékletben köteles megadni. Kitöltötlen bejelentési ívet a községi előjáróság (városi adóhivatal) nem fogad el. Ha az adóalanyok több önálló adóköte-les foglalkozása van, akkor mind-egyik foglalkozásáról külön beje-lentést kötelesek tenni. Ha az adó-alany a bejelentési ívet nem tud-ná kitölteni, a községi (városi) község a bejelentési ív kiállítá-sánál segídekzenek, illetőleg a szükséges felvilágosítással szolgál-nak.

DEBRECZEN 8. OLDAL 1947 febr. 9.

A Kisgazda Párt hírel

Vasárnap délután 5—8-ig üssz-tánc a párt nagytermében. A ze-nészek felépültek, a régi teljes ze-nekar fog játszani.

A FÜGGETLEN IFJÚSÁG HÍREI

A vármegyei fegyelmibzottság vasárnap 10 órakor tartja ülést a Független Ifjúság hivatalos helyiségében.

Február 15-én, szombaton este 8 órakor tartja meg nagyszabású és hatalmas érdeklődéssel várt farsangi bálját a Független Ifjúság. Jegyek elővételben kaphatók az ifjúsági irodában.

Ifjúsági Elnöki Tanács szerdán délután fél 3 órakor.

A **leánycsoport** csütörtökön három órakor tartja szokásos heti összejövetelét.

Független Ifjúság színhátszó csoportja február 12-én, szerdán délután fél 5 órai kezdettel meg-ismétli a január 29-1 kultúrdél-utánon előadott Caragiale „Sze-met szemért” című darabját. Több helyről hangzott el az a kívánság, hogy ismételjék meg az előadást. Ennek a kérésnek helyt adva a szerdai Parlament keretében is-mét előadja a színhátszó csoport Caragiale „Szemet szemért” című drámáját. Az előadás előtt dr. Lükő Gábor, a Magyar-Román Társaság elnöke fog bevezető elő-adást tartani ügyls, mint a darab fordítója. Jegyek elővételben a Független Ifjúság irodájában kap-hatók.

Megjegyzés

Csak hatvan ezer embernek biz-tosítottnak Debrecenben listt. és kenyérelátást, holott az erre rászorultak száma nyolcvanezer. A szigorú revizió jogosult, de alig lehet elhinni, hogy ennek révén házzezzerrel csökkenne az ellátat-lanak száma. Az ellátatlanokról mindenképpen gondoskodni kell, nem lehet és nem szabad kenyér nélkül hagyni ezerszámra embere-ket. A város tegyen meg mindent, hogy a hatvan ezres számot emel-jék fel. Ha másként nem megy, a megélvő készleteket úgy kell el-osztani, hogy minden jogosultnak jusson.

HIRDETMÉNY

A honvédelmi Miniszter úr ren-delete alapján felhívja a városi Ta-nács az 1924. évben született, hoso-rozottak figyelmét, hogy a 20.100—eln. közig. 1946. H. M. rendeletben foglalt kedvezmény, szolgálathalasz-tás, vagy mentesítés iránti kérelme-iket — amennyiben azokra igényt tartanak és figyelembe jöhetnek — legkésőbb 1947. évi február hó 20-ig a városi katonai ügyosztálynál (Kos-suth-u. 20. földsz. 32. ajtó) anyi-nyal is inkább adják be, mert a vo-natkozó rendelet értelmében a fenti időpont után előterjesztett ilyen irányú kérelmek érdemi elbírálás nélkül vissza kell utasítani.

Egyben ismétlem felhívja azokat az 1924—1925—1926. évben szüle-tett hadköteleseket, akik jelente-kezési, illetve összeírási kötelezettsé-güknek még nem tettek eleget, hogy haladéktalanul jelentkezzenek a városi katonai ügyosztálynál (Kosuth-utca 20. földsz. 32. ajtó), mert a nem jelentkezők ellen a nyo-mozati és büntető eljárás az 1939. évi II. tc. alapján folyamatba tété-tik. **Városi Tanács.**

— **Dlák-ankét lesz Illyés Gyula** író részvételével ma délelőtt 11 órakor a Déri Múzeum előadóter-mében, melyen a mai ifjúság problémáit vitatják meg. Illyés Gyula az ankt előtt iránymutató előadást tart. Az előadás vitapont-ját: 1. Társadalmi válság (remény-telenség a jövőben-pályaválasztás). 2. Mi a diákság hivatása és mit akar a diákság. 3. A közok-tatás hibái. 4. Az iskolai és isko-lánkívüli egyesületek és körök válsága. Önképzőkör, stb.)

— **Megállapította az olajlenmag** termelői árát a Gazdasági Főta-nács. Az ár métermázsánknk 200 forint. A termelési kedv fokozá-sára a gazdák nemestett vető-magot, inltrágyát és védőszert kannaik kedvező feltételek mellett.

MEGAFON

MAYER EMIL cég

Batthyány-utca 5., Kossuth-utca 13.
Telefon: 390.

Anyakönyvi hírek

Születések: Tarcsai Mihály nyomdász segéd Nyugati-u. 26. fiú Mihály, Bagosi Imre fm. Macs leány Mária, Trostel Dezső MÁV irodakezelő Domahidy-u. 17. fiú Dezső, dr. Blaskovits Zoltán egyetemi m. tanár Hatvan-utca 1. leány Judit, Szabó István erdőtelepítő Pac 20. leány Etel-ka, Kovács János kisbérő Nagy-szalonta-u. 21. fiú József, Kar-mazsin József fm. Ebes 15. fiú Lajos, Kálmán Sándor fm. Ebes 59. leány Mária.

Eljegyzések: Dr. Róth Sándor főispáni titkár Plac-u. 56 — Pizskay Katalin Mester-u. 26. Gebel Jen: zenész Rakovszky-u. 1 — Horváth Irén Tiszalök.

Házasságok: Molnár Ferenc cipész s. Bezerédy-u. 19 — Rózsa Katalin Malonkó 14. Debrecen-i Zsigmond cipész s. Léta-y-u. 62 — Papp Antal Darabos-u. 43. Szathmáry Ferenc okl. gazd. Tanító-u. 12 — Némethy Amália Baross-u. 12. — Páll József kő-műves s. Olajfűtő 10 — Rázó Margit Olajfűtő 35. Szathmáry Zoltán műszaki rajzoló Béke-u. 24 és Vágovics Rozália Szobos-zlay Papp István-u. 12.

Halálozások: Gyulai György MÁV fékező rk. 53 éves Németh-utca 15. Török Illyés npsz. ref. 64 éves Kunhalom-u. 36. Barna Mihály géplakatos Erdélyi-u. 51. ref. 25 éves. Gutta Zsuzsanna ref. 3 hónapos Bellelő 201.

— **Hat iskolarádiónak** kapnak a debrecenkörnyéki tanyai iskolák a kultuszminiszteriumtól.

— **Törts Tibor ügyében** a népbizottság tárgyalást elnapolták. — **A fővárosi tízeves munkatér-vele** illesztették a krematórium megépítését is. Valószínűleg a Kamara-erdőben építik fel az első budapesti krematóriumot.

— **Egy 14 éves és egy 17 éves** nagypoli fiú elhatározták, hogy Egyiptomba hajózik s onnan meg-szökött Viktor Emánuel, vissza-vizsi Olaszországba és forradalom segítségével újból trónra ülteni. A fiuk meg is szöktek szüleiktől, de még mielőtt elhagyhaták volna az országot, a rendőrség elfog-ta őket.

— **Londonból útnak indították** az ir szabadsálm részéről Ma-gyarországak ajándékozott két-ezer darab vágottmarha szállít-mányát.

— **Az innsbrucki hatóságok** ké-résére Svájcban letartóztatták Schuler Gyula magyar kereskedőt, aki hamis 100 shillingeseket hoz-zott forgalomba. A klagenfurti rendőrség letartóztatta Wiede-mann Mihály magyar nyomdászt, aki élelmiszert és dohányjegyeket hamisított.

GYÁSZROVAT

ifj. Barna Mihály

honvéd szakaszvezető

24. évében elhunyt. Teme-tése hétfőn délután 2 óra-kor lesz a Köztemető II. B. ravatalozó terméből. El-hunytát gyászolják bánatos szülei, Barna Mihály nejé-vel Paál Eszterrel, egyetlen testvére Ilona, valamint nagyszülei, nagybátyjai, nagynénjei és a kiterjedt rokonság. Lakás: Erdély ut-ca 51. Bartha végzi.

Sírköszönetem újra megnyitottam Mindenféle temetői munkát vállalom. Sírkövek és emlékek melyen jászallított árban szobrász Jákab Kőfaragó-ester Bika bérház főemelet 7.

TISZÁNTÚLI KISIPAR, KISKERESKEDELEM

DEBRECZEN 10. OLDAL.
1947 febr. 9.

Az olvasóhoz

A „Debreczen” megindulásától kezdve beváltotta programjának egyik elalkudhatatlan részét, a kisemberek érdekének előmozdítását. E keretben voltunk szószólói a debreceni kisiparosoknak és kiskereskedőknek minden jogos és közérdekű ügyében. A háború előtt rendszeres vasárnapi mellékletünkön harcoltunk jobb életfeltételeikért, tájékoztattuk és irányítottuk őket a boldoguláshoz vezető úton.

A fejszabadulás utáni nehézségek főleg pedig a papírhánygálolt meg a szerkesztőségét abban, hogy Debrecen kisiparosainak és kiskereskedőinek vasárnapi mellékletét adhasson. Most, hogy a technikai akadályok elhárultak a reményünk van arra, hogy a papírellátás terén állandó további javulás várható, első gondunk volt, hogy társadalmunk két értékes rétegének nélkülözött heti kisipari és kiskereskedelmi tájékoztatóját megindítsuk. Nyilvánoságot kívánunk adni főképp a panaszainknak, sérelemünknek és mindazon jogos és igazságos kívánásainknak, amelyekkel helyzetük javítását elérhetik. E mellékleten a kiskereskedelem és kisipar minden vonatkozású tájékoztatást és beszámolót kap az érdeklődő olvasó munkájáról, hírszolgálatot adunk a megtett és készülő kormányzati intézkedésekről.

Ugy véljük, hogy e mellékletünkkel jó szolgálatot teszünk Debrecen kisiparosainak és kiskereskedőinek. Kérjük, fogadják szívesen és megértéssel törekvéseinket. Felhívjuk olvasóinkat, hogy időszerű kérdésekről állandóan tájékoztassák a „Debreczen” szerkesztőségét, amely készségesen áll rendelkezésükre.

Akik Debreczenben keresik jövedelmüket, lehetőleg itt is költsek azt el

A nyomtatványt rendelők körében az a téves hír terjedt el, mintha a debreceni nyomdász szakosztály olyan felhívást intézett volna a megrendelőkhöz, hogy a jövőben rendelésekkel kapcsolatos ajánlatot ne az egyes nyomdától, hanem a debreceni nyomdász szakosztálytól kérjék. A debreceni nyomdász szakosztály illetékes tényezőivel beszélve megállapítottuk, hogy téves ez a szál. Lingózó bír, a nyomdász szakosztály mint olyan, ajánlatok adásával nem foglalkozik, de nem is foglalkozhat. — Nyomtatványra ajánlatot kizárólag a nyomdai munkák előállításával foglalkozó üzemek szolgálhatnak.

Mindenestre sérelmesnek tartja a nyomdász szakosztály összessége azt, hogy egyes nagy intézmények, amelyek a közszállítási szabályrendeletet figyelembe kellene, hogy vegyék, azt megkerülik és legelőször egy üzemtől kérik ajánlatot, versenytárgyalást nem tartanak. Van pl. olyan üzem, mint a Világítási Vállalat, amelyre pedig szintén kötelező a közszállítási szabályrendelet. — azonban csak egy nyomdától kérjük, holott a többi debreceni üzem is éppúgy fogyasztói közbe tartoznak, de ettől függetlenül a közszállítási szabályrendelet elő is írja a zárt versenytárgyalást.

A debreceni nyomdász szakosztálynak, mint amely tulajdonképpen a kisiparosokból áll, az volna a kívánsága, hogy úgy a Világítási Vállalat, mint más közintézmény, OTI, Magyar Állami Erdőgazdaság, GTI, Magyar Állami Erdőgazdaság stb., valamint a magánvállalatok, mint biztosító társaságok, bankok, gyárüzemek stb., a debreceni nyomdázemeknél szerzzék be szükségüket, ezektől kérjenek ajánlatot, a közintézmények pedig feltétlenül zárt versenytárgyalást tartsanak minden alkalommal.

Rá kell mutatnunk arra, hogy teljesen jogos a nyomdász kisiparosoknak ez a kívánsága, hiszen mindezek a közintézmények, vagy magánintézmények, magánvállalatok Debreczenben élnek, megélhetésük, üzemük, intézményük

fenntartásához Debreczenből és a hajdúvármegyei községekből szedik össze a pénzt, ha már nem is költöttek el itt teljes egészében, tekintettel a még mindig minden vonalon fennálló centralizált állapotról, de legalább azokat a dolgokat, árukat, amelyek itt Debreczenben beszerezhetők, szerzzék be itt. Legalább a nyomtatványellátásuk tekintetében hassanak oda, hogy szűnjék meg centralizált ellátás. Ne feledkezzenek meg arról, hogy az ő forgalmuk, üzletmenetük igen nagy mértékben függ attól, hogy a debreceni kisiparosok, köztük a nyomdász kisiparosok, felelő tudják-e tartani üzemüket. Hígyjék el, egy kis lokalpatriotizmus ezen a vonalon sem ártana, csak használna.

A kisiparosok nem tudják megvenni a kiutalt nyersanyagot

Ismeretes, hogy a kisiparosok részére az ipartestület osztja szét legénylés szerinti a feldolgozáshoz szükséges nyersanyagot. Ezidő szerinti bőr, vas, fa és textil áruiban részesítik a kisiparosokat. Sajnos, a nyersanyagkiutalás csekély, de még ennek átvétele is nehézségekbe ütközik, mert a kisiparosok a kiutalt kis mennyiség megvásárlására is képtelenek. Ennek okáról az érdekeltek így mondták el sérelmeiket:

— Az ipartestület állandóan szorgalmazza az Ár- és Anyaghiatalomnál a nyersanyag engedélyezését. Kapunk is sokszor éppen

nem mondható mennyiséget, de a baj a kisiparosok teljes anyagi leromlása körül van. A súlyos téli, a korán beköszöntött őszi munka hiánya a kisiparosok anyagi erejét úgy meggyengítette, hogy most már a részükre kiutalt anyag fizetését sem bírják. Ehhez járul a forgalom teljes megszűnése is. A megrendelő kevés, a fűtőanyag beszerzés gondjával vásárlóképtelenné tették a közönséget és így a kisiparost is. Az a remény táplálja őket, hogy a tavasz jelentős javulást hoz a sivatár helyzetben.

Az építőipar adózás szempontjából nem idényipar

A pénzügyminiszter az együttes kereseti és jövedelemadó forgalmáról szóló múltévi rendeletében kimondta, hogy az együttes kereseti és jövedelmi adót az idényiparosok csak arra az időre tartoznak megfizetni, amely időben foglalkozásukat folytatják. A rendelet végrehajtási utasítása felsorolt különféle idényipar, azonban az építőipart nem említette fel. Az építőipari érdekeltség az IFOK útján a pénzügyminisztériumhoz fordult azzal a panasszal, hogy az adóhatóságok az építőiparral kapcsolatos szakmai iparosokat a munka szünetelése alatt is éppúgy adóztatják, mint az év ama részében, amikor dolgoznak. A főtérjesztésben arra kérték a minisztert, hogy az építőipart, amely az évnek csak egy részében folytat tevékenységet, a pénzügyigazgatóságok útján mentse fel az egész évi adóztatás alól.

A pénzügyminiszter a főtérjesztésre körrendeletet bocsátott ki, amelyben tüzetesen felsorolja az időszakos foglalkozásokat. Ezek közé tartoznak a nyári vendéglők, cirkszok, mutatványosok, uszodák, sportpályások, kabinosok, bérésplők, bérszántók, fagyaltosok stb. Az építőiparra a miniszter kimondta mostmár, hogy azt nem tekintik időszakos foglalkozásnak, mert az egész éven át folytatható, bár elismeri, hogy jövedelme csak az év bizonyos részében élt kereseti tevékenységből származik.

A miniszter intézkedése a debreceni építőipari érdekeltség körében nagy megdöbbenést keltett, merthízen köztudomású, hogy a téli hónapok alatt 20—25 fokkal hidegben építkezések nincsenek, de az adót mégis egész évre fizetni kell.

Nagykereskedő ne legyen kiskereskedő is egy személyben

A Kereskedő Társulat kebelébe tartozó fűszer kiskereskedők szakosztálya régóta sérelmesnek tartja létkérdés szempontjából azt az állapotot, hogy a fűszer-nagykereskedők köznyelven is kiskereskedőknek tekintik a kiskereskedőket. A súlyos viszonyok között túrhittel lennek mondják, hogy a nagykereskedő egy személyben kiskereskedői jogot is gyakorol.

Ezen antiszociális helyzet megváltoztatása érdekében a szakosztály elhatározta, hogy a Társulat útján a Kamarához fordul, hogy a nagykereskedők magán

vevőiket ne szolgálhassák ki. Hivatkozunk arra, hogy a visszacsúszások különösen a jegyre kiszolgáltatott árúikkal mutatkoznak meg. A kiutalt hatósági közszükségleti cikkek csak részben jutnak el a kiskereskedőkhöz, egyrésze a nagykereskedők kiskereskedői tevékenysége folytán kerül forgalomba.

Az előterjesztésben kéri a kamarát, hogy adja véleményét a panaszok orvoslása ügyében és intézkedés szempontjából terjessze a kérdést a kereskedelmi miniszterhez.

alább 40 éves önálló szakmai múlttal és tisztességes kereskedői magatartással a közönség és az érdekeltségű társadalom osztályon megbecsülést értek el. Az illetőnek 60. életévüket be kellett tölteniük és jelenleg is pályán működnek. Feltétel, hogy eddig jutalmat vagy elismerő levelet nem kaptak. A pályázati kérelmek március 1-ig nyújtandók be a kereskedelmi kamarához.

Drákói szigorral büntetik a kontárokat

Az ipari érdekeltségek évek óta harcolnak már a kontárok iparizálásának megállítására. A tisztességes és közterhet viselő iparosoknak túlhatalos versenyt fűszerezték az adót nem fizető kontárokat, akik nagy tömegben lepték el a gazdasági életet.

Az iparügyi minisztérium most készítette el a jogosulatlan iparizók garázdálkodásának megszüntetésére vonatkozó rendelettervezetet. A tervezet nagyjelentőségű intézkedés, hogy bünteti azt is, aki tudta vagy kellő gondossággal tudhatta volna, hogy kontárral végezteti el az ipari

munkát. Megszünteti a rendelet a 10 és 20 forintos büntetéseket, mert kihágás esetén 30 napi elzárás és 1800 forintig terjedő pénzbüntetés, súlyosabb esetekben 6 havi fogház és 24.000 forintig terjedő pénzbüntetés vár a kontárokra. A rendőri büntető bírak elsőfokú ítélete ellen a belügyminisztériumban szervezett kihágási tanácsoshoz lehet 3 napon belül fellebbezni, mely másodfokú és jogerősen dönt. Megtiltja a rendelet az úgynevezett „házi-lag” végzett munkákat is. Az iparügyi miniszter rendelettervezete közelesem életbe lép.

Jelentős nyersanyagkiutalás a szappanfőzőknek

A debreceni kereskedelmi és iparkamara hosszabb idő óta harcol a területén lévő szappanfőző üzemek nyersanyag ellátásának biztosítása érdekében. Az anyaghivalat most utalta ki végre a január elején esedékessé vált kontingenst, mely a multhoz képest emelkedést mutat. December hónapban ugyanis a szappanfőzők 6000 kiló keményített napraforgó olajat kaptak; ezzel szemben a januári nyersanyag mennyisége 100 méterháza.

A szappanfőzők a kisipar céljára elkészített mosószappant tartalékolni kötelesek, míg a termelés egyrésze a közönség szükségletének kielégítésére szolgál.

Mi a baj a szakmában?

A kérdésre így nyilatkozott egy debreceni cipészemester kisiparos: — Több a baj, mint amennyire számítottunk. Nem tudunk hozzájutni a szükséges kellékekhez, amellyel az ipart folytatni lehetne rendesen. Egy féltag felveréséhez való anyag után való szaladgálás is annyi időt vesz igénybe, hogy elveszi az ember kedvét a munkától. A munkára szánt napok fele eltelik a különféle adók, illetékek és egyéb költségek befizetésével. Mindenütt a sok ácsorgás, időtöltés. A megélhetés gondjait enyhítené az, ha a szakma megkötöttségét valamilyen nyire meglátnánk. Munka volna bőségesen, hiszen mindenkinél szükséges van cipőre. Én már idejét sem tudom annak, hogy mikor készítek egy pár új cipőt. Egyrészt a magas árakat nem tudja a közönség megfizetni, másrészt, ha volna megrendelő, a hozzávaló bőr, talp és megmunkált csak nagy utánjárással lehet megszerezni.

Arón felül dolgozni nem szabad de hát például hol van olyan megrendelő, aki ma túlfizesse a megállapított árakat?

— Mégis, miből élnek?

— Foltzusból. Olyan elhasznált cipők kerülnek a műhelybe, amik más időkben a szemétre dobtak. Most abból kell használnihoz készíteni. Így vagyok ezzel nemcsak én, de számos kartársam. Igazán csoda, hogy még megvagyunk.

— Mit tart a jövőről?

— Hiszek a jobb időkben. Mert ez így nem maradhat örökre. Bizom abban, hogy egy-két éven belül megjavul az ország helyzete s ezzel a mi szakmánk is, a cipészeti, visszanérem mőtő helyét az ipari szakmában.

A „csendes társ” jogi helyzete

Az utóbbi időben igen sokszor merült fel különösen a közös üzletbérlettel kapcsolatosan a csendestársi viszony kérdése. Erre vonatkozólag a következő törvényes rendelkezések szólnak:

A csendestársaságokról szóló 1930. V. tc. szerint csendestársaság keletkezik, ha valaki (a csendestárs) anélkül, hogy kifelé tagul jelentkeznék, másnak a vállalatban vagyoni betétével úgy vesz részt, hogy azt a vállalat tulajdonosának rendelkezésére adni köteles. A vállalat ügyel egyedül a vállalat tulajdonosát jogosítja és kötelezi. Azokból a csendestársra harmadik személlyel szemben sem jogok, sem kötelezettségek nem származnak. A társasági szerződés érvényességéhez sem írásbeli alakra, sem más alkü-

ságra szükség nincs. A nyereségben és veszteségben a csendestárs más megállapodás hiányában olyan arányban részesedik, amelyben vagyoni betéte a vállalat tulajdonosának a vállalatba fektetett vagyonához áll.

Helytelen tehát az a felfogás, hogy a csendestárs közreműködik az üzletben, mert közreműködő csendestárs nincs. Az esetben, ha valaki egy kereskedésben közreműködik, a haszon közösen illeti meg az üzlettulajdonossal, közbe könyvet is vezetnek, nem csendestársaság keletkezik, hanem közkereslet társaság és az ilyen tevékenység csak külön ilyen társaságviszonyban való iparizásra szóló iparjogostörvény alapján lehet gyakorolni.

Mestervizsgák Debreczenben és vidéken

A szokásos negyedévi mestervizsgák a héten befejezést nyertek Debreczenben. Az utolsó alkalommal a villanyterelő, műszerész, kelmefestő és köteles iparkitavú egyszemélyi járultak a vizsgálatot bizottság elé.

A következő alkalommal a mestervizsgák már a vidéken folynak le. Így február 11-én Hajdúböszörményben, 14-én Hajdúnánáson, 17. 18 és 19-én Nyíregyházán, 25-én Berettyóújfaluban, 27-én Mátészalkán lesznek a mestervizsgák a legkülönbözőbb ipari szakmákból.

A vizsgabizottság köréből vett értesítésük szerint a Debreczenben lefolyt mestervizsgák általában igen sikerültek mondhatók. Elismerésre méltónak tartják, hogy a segéd jelöltek nemcsak gyakorlatilag, hanem elméleti szempontból is nagyszerű felkészültséggel vettek részt a vizsgákon. A bukási arány a minimumra csökkent, ami azt jelenti, hogy nagy többségben szakmailag és elméletileg is kitűnően képzett fiatal iparosok kerültek ki az életbe.

Adónaptár

Február 1—3-ig.
Forgalmiadó bevallás hivatalos nyomtatványon, a januári forgalom után részletezve, félhavas-kénti és egész havonkénti összeállításal.

Ugyanekkor befizetendő a forgalmiadó első részlete a január 16—31-ig terjedő bevétel után.

Közmuvelődési befizetés.
Február 1—15-ig.
Az illetményadó bevallása és befizetése a januárban kifizetett munkabérek után.

OTI járulékok jegyzékének benyújtása.

Kereseti és jövedelmi adó bevallásának beadása hivatalos nyomtatványon.

Együttes kereseti és jövedelmi adók előlegbefizetése február hóra a megfelelő osztály szerint.

Házado félhavi részleteinek befizetése.

ORSZAGOS VÁSÁROK

Február 10: Fehérgyarmat, Kunszentmárton országos Állat- és kirakodó vásár. Február 13: Tiszalök, 17-én: Ábadszalkó, Jászpál, 19-én: Tiszabercel, 20-án: Nagykálló, 21-én: Csenger, 24-én: Szolnok, Tiszapalkonya, Kőlcse, Vásárosnamény. Február 26: Békéscsaba.

— A piperezappagyarak új megállapodást létesítettek az Anyag- és Árhivattal. E szerint a gyárak a termelés felét a megállapított hatóság: Aron bocsájtják forgalomba, melyet jegyre fognak árusítani. A termelési fele szabadforgalomba kerül magasabb áron. Erre a felemás megoldásra azért volt szükség, mert az alacsony megállapított kalkulációs árak mellett a gyárak nem vállalták a folyamatos termelést.

— A forgalmiadó életbelépésének 25. évét érte el. Annak idején Hegedűs Loránt pénzügyminiszterisége alatt indult hatályos útjára. Most, hogy elérte a negyedszázadot, a pénzügyminisztérium új rendelettel szabályozta a forgalmi adót, amely már sajnos semmi összefüggésben sincsen a forgalommal, mert már mint 30-35 évvel ezelőtti állapotban

